DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

Warszawa, dnia 31 grudnia 1945 r. **Nr 18**

TREŚĆ:

Część C.

Przedruki.

Część C.

PRZEDRUKI.

182.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1945 r. o służbie w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe".
(Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 299)

Na podstawie art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U.R.P. z 1930 r. Nr 89. poz. 705) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§1. (1) Rozporządzenie niniejsze normuje stosunek służbowy pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", nazywanego w dalszym ciągu niniejszego rozporządzenia „P.K.P.":

1) mianowanych na stanowiska etatowe i zwanych pracownikami etatowymi;

2) odbywających służbę przygotowawczą na stanowiska etatowe i zwanych kandydatami.

(2) W przepisach wspólnych dla obu kategoryj pracowników nazywa się w dalszym ciągu niniejszego rozporządzenia pracowników etatowych i kandydatów — pracownikami.

§ 2. (1) Stanowiska etatowe i przywiązane do stanowisk tytuły służbowe w przedsiębiorstwie „P.K.P." określa Minister Komunikacji.

(2) Jeżeli w poszczególnych przypadkach nie postanowiono inaczej, rozumie się przez wyrażenie „stanowisko", używane w dalszym ciągu niniejszego rozporządzenia w przepisach wspólnych dla obu kategoryj pracowników, również służbę przygotowawczą kandydatów.

§ 3. Stosunek służbowy pracowników, objętych niniejszym rozporządzeniem jest publiczno-prawny; może on być zmieniony, zawieszony lub rozwiązany wyłącznie na podstawie przepisów prawa publicznego, a w szczególności przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych R.P. (Z.Z.K.) jako reprezentant ogółu pracowników jest powołany do uzgadniania z właściwymi władzami wszystkich spraw dotyczących uprawnień, warunków pracy i płacy pracowników, a w szczególności do uzgadniania spraw wynikających z §§ 2, 6, 8 ust. (6), 10, 11 ust. (3), 12 ust. (3), 14, 18 ust. (3), 22 ust. (6). 29 ust. (3), 30 ust. (3), 34 ust. (3), 36 ust. (1) i (3). 37 ust. (3), 38 ust. (1), (2), (3) i (4), 40 ust. (3). 46 ust. (2), 47, 57 ust. (5), 59 ust. (3), 65 ust. (2), 66, 67, 68 ust. (3), 72, 74, 76 ust. (4), 79 ust. (4), 81, 82 ust. (3), 83, 84, 90, 91, 94 i 103.

§. 5. Minister Komunikacji ustala zasady prowadzenia ewidencji i statystyki pracowników P.K.P.

§ 6. (1) Ocenę kwalifikacji służbowych pracowników przeprowadzają komisje kwalifikacyjne.

(2) W skład komisji kwalifikacyjnej wchodzą poza innymi członkami dwaj przedstawiciele Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych R.P.

(3) Ustanawia się następujące stopnie oceny kwalifikacyjnej:

1) bardzo dobry;
2) dobry;
3) dostateczny;
4) niedostateczny.

(4) O ogólnej ocenie kwalifikacyjnej zawiadamia się pracownika na piśmie.

(5) Od oceny kwalifikacyjnej przysługuje pracownikowi odwołanie do Wyższej Komisji Kwalifikacyjnej. Ocena kwalifikacyjna wydana przez Wyższą Komisję Kwalifikacyjną jest ostateczna.

(6) Odwołanie odracza skutki zaskarżonej oceny kwalifikacyjnej.

(7) Sposób, terminy kwalifikowania, skład komisyj kwalifikacyjnych i Wyższej Komisji Kwalifikacyjnej oraz postępowanie w razie odwołania się pracownika od oceny kwalifikacyjnej, określają przepisy, wydawane przez Ministra Komunikacji.

§ 7. (1) Doręczenie decyzji (orzeczeń i zarządzeń) w sprawach wynikłych z niniejszego rozporządzenia jest ważne i powoduje bieg terminów, jeżeli nastąpiło do rąk pracownika, jego pełnomocnika, w razie zaś nieobecności pracownika na służbie lub w domu oraz nieustanowienia pełnomocnika — zastępczo do rąk jego dorosłego domownika

(2) Decyzje, od których służy pracownikowi prawo odwołania (§ 8), doręcza się za pokwitowaniem.

(3) Odmowa przyjęcia decyzji przez pracownika jest równoznaczna z doręczeniem.

(4) Jeżeli nieznane jest miejsce pobytu pracownika, który nie ustanowił pełnomocnika, albo też gdy domownik odmawia przyjęcia pisma, zawierającego decyzję, wówczas obwieszcza się je przez wywieszenie w widocznym miejscu w urzędzie, do którego personelu należy pracownik. Doręczenie uważa się za dokonane po upływie siedmiu dni od dnia wywieszenia pisma.

§ 8. (1) Jeżeli rozporządzenie niniejsze inaczej nie postanawia, pracownik może od decyzji w sprawach, wynikłych z niniejszego rozporządzenia, wnieść drogą służbową (§ 21) odwołanie na piśmie do władzy wyższej, której orzeczenie jest ostateczne.

(2) Odwołanie należy wnieść w terminie czternastodniowym.

(3) Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następującym po dniu doręczenia decyzji. Niedziela i święto ustawowe nie wstrzymują ani rozpoczęcia ani biegu terminów. Jeżeli koniec terminów przypada na niedzielę lub święto ustawowe, to za ostatni dzień terminu uważa sie najbliższy z kolei dzień powszedni.

(4) Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo, zawierające odwołanie, w urzędzie pocztowym lub telegraficznym na obszarze Rzeczypospolitej.

(5) W razie niezachowania terminu wniesienia odwołania władza odwoławcza może na prośbę pracownika przywrócić termin, jeżeli pracownik udowodni, że niezachowanie terminu nastąpiło bez jego winy, z powodu przeszkód nie do przezwyciężenia.

(6) Prośbę o przywrócenie terminu może pracownik wnieść wraz z odwołaniem w terminie czternastodniowym od ustania przeszkody. Nieuwzględnienia takiej prośby nie można zaskarżyć.

(7) Jeśli rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi, odwołanie nie ma mocy odraczającej.

Rozdział 2.

O przyjęciach i mianowaniach.

§ 9. (1) Nadanie charakteru pracownika etatowego następuje przez mianowanie, nadanie zaś charakteru kandydata — przez przyjęcie do służby przygotowawczej na stanowisko etatowe.

(2) Władza, która mianuje pracownika, oznacza w piśmie o mianowaniu: stanowisko, na które zostaje pracownik mianowany, grupę i szczebel uposażenia oraz termin ważności mianowania i termin, od którego liczy się czas pozostawania w szczeblu.

(3) Władza, która przyjmuje kandydata, oznacza w piśmie o przyjęciu: stanowisko, na którym kandydat ma odbyć służbę przygotowawczą, grupę i szczebel uposażenia, termin, od którego liczy się czas pozostawania w szczeblu, jednostkę służbową, do której przydziela się kandydata, oraz termin, w którym kandydat ma się zgłosić do służby przygotowawczej.

§ 10. (1) Właściwa władza mianuje pracowników na stanowiska etatowe, biorąc pod uwagę wymagane kwalifikacje i przygotowanie służbowe pracowników.

(2) Władza mianująca przyznaje pracownikowi równocześnie z mianowaniem niższą grupę uposażenia, przywiązaną do stanowiska, na które następuje mianowanie.

(3) Mianowanie pracownika etatowego na wyższe stanowisko przeprowadza właściwa władza, biorąc pod uwagę uzdolnienie pracownika na dane stanowisko, nabytą przez niego praktykę i wiedzę kolejową, złożone egzaminy kolejowe, jeżeli takie egzaminy są wymagane na wyższe stanowisko, oraz lata służby w przypadku, gdy kilku pracowników posiada takie same warunki. Przepis ust. (2) stosuje się również przy mianowaniu na wyższe stanowiska; jeżeli jednak pracownik posiada grupę uposażenia równą lub wyższą od grupy, którą winien otrzymać przy mianowaniu, zachowuje posiadaną grupę uposażenia.

(4) Mianowanie pracownika etatowego na równorzędne inne stanowisko następuje bez zmiany grupy uposażenia.

(5) Mianowanie pracownika etatowego na niższe stanowisko następuje w wykonaniu orzeczenia dyscyplinarnego (§ 58 pkt 5) oraz może nastąpić na prośbę pracownika. Pracownik mianowany na własną prośbę na niższe stanowisko zachowuje posiadaną grupę uposażenia, jeżeli grupa ta nie przekracza wyższej grupy uposażenia, przywiązanej do niższego stanowiska, na które go mianowano, lub jeżeli mianowano go na niższe stanowisko wskutek stwierdzenia przez kolejową komisję lekarską trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia służby na dotychczas zajmowanym stanowisku. W innych przypadkach pracownik mianowany na własną prośbę na niższe stanowisko otrzymuje wyższą grupę uposażenia, przywiązaną do niższego stanowiska, na które go mianowano.

(6) Pracownik, któremu właściwa władza powierzyła pełnienie obowiązków na stanowisku, do którego jest przywiązana grupa uposażenia, wyższa od grupy przez niego posiadanej, otrzymuje dodatek wyrównawczy w wysokości różnicy pomiędzy posiadaną a niższą grupą uposażenia, przywiązaną do stanowiska, na którym powierzono mu pełnienie obowiązków, jeżeli nie zostanie przyznana mu wyższa grupa uposażenia. Po upływie sześciu miesięcy, licząc od dnia powierzenia pełnienia obowiązków, właściwa władza mianuje w najbliższym ogólnym terminie mianowań na wyższe stanowiska pracownika na stanowisko, na którym pełni obowiązki, lub zwalnia go od pełnienia obowiązków na tym stanowisku.

(7) Ogólne terminy mianowań na wyższe stanowiska ustala się na dzień 1 stycznia i 1 lipca każdego roku.

(8) Właściwa władza może mianować pracowników na stanowiska kierownicze również i w innych terminach.

(9) Kandydat otrzymuje uposażenie grupy bezpośrednio niższej od niższej grupy, jaka jest przywiązana do stanowiska, na którym odbywa służbę przygotowawczą.

(10) Czas służby przygotowawczej kandydatów nie może przekraczać okresu dwóch lat. Właściwa władza mianuje kandydata na stanowisko etatowe po powstaniu warunków, wymaganych do mianowania, lub rozwiązuje z nim stosunek służbowy, jeżeli kandydat w czasie dwuletniej służby przygotowawczej tych warunków nie dopełnił.

(11) Za zezwoleniem Ministra Komunikacji czas służby przygotowawczej, określony w ust. (10), może być na prośbę pracownika przedłużony, nie dłużej jednak niż na jeden rok. Uprawnienie to może Minister Komunikacji przekazać kierownikom urzędów P.K.P., bezpośrednio mu podlegających.

(12) Minister Komunikacji ustala schemat stanowisk etatowych, ich stosunek hierachiczny oraz grupy uposażenia przywiązane do stanowisk, przestrzegając zasady, że do każdego stanowiska są przywiązane dwie grupy uposażenia: wyższa i niższa.

§ 11. (1) Ogólne warunki wymagane do mianowania pracownika etatowym lub przyjęcia w charakterze kandydata są następujące:

1) obywatelstwo polskie;
2) zdolność do działań prawnych;
3) nieposzlakowana przeszłość (§ 12);
4) nieprzekroczony 30 rok życia;
5) zdolność fizyczna, wymagana na stanowisko, na które mianuje się lub przyjmuje pracownika;

(6) znajomość języka polskiego w mowie i piśmie, tudzież wykształcenie, waidomości lub praktyka zawodowa, wymagane w danym dziale służby lub na danym stanowisku;

7) dopełnienie obowiązku czynnej służby wojskowej.

(2) Warunek nieprzekroczenia 30 roku życia nie jest wymagany, jeżeli pracownik bezpośrednio przed mianowaniem lub przyjęciem pozostawał w służbie państwowej lub kolejowej, do której wstąpił przed ukończeniem 30 roku życia.

(3) Za zezwoleniem Ministra Komunikacji dopuszczalne są odstępstwa od warunków, wymienionych w ust. (1) pkt 4), 6) i 7).

§ 12. (1) W myśl § 11 ust. (1) pkt. 3) nie mogą być mianowane pracownikami etatowymi ani przyjmowane w charakterze kandydatów:

2) osoby, skazane wyrokiem sądu karnego na dodatkową karę utraty praw publicznych,

2) osoby, skazane wyrokiem sądu karnego za przestępstwo popełnione z chęci zysku lub z innych niskich pobudek;

3) osoby, wydalone ze służby kolejowej lub innej służby państwowej albo ze służby samorządowej.

(2) Osoba, przeciw której toczy się postępowanie karno-sądowe za przestępstwa, popełnione z chęci zysku lub z innych niskich pobudek, postępowanie upadłościowe lub postępowanie o ubezwłasnowolnienie lub wreszcie postępowanie rehabilitacyjne, nie może być w czasie powyższego postępowania mianowana pracownikiem etatowym ani przyjęta w charakterze kandydata.

(3) Za zezwoleniem Ministra Komunikacji dopuszczalne są odstępstwa od zasady, wymienionej w ust. (1) pkt 2) i 3).

§ 13. (1) Poza ogólnymi warunkami, wymienionymi w §§ 11 i 12, mianowanie pracownika etatowym zależy od odbycia co najmniej jednorocznej służby przygotowawczej i złożenia egzaminów przewidzianych w osobnych przepisach (§ 14).

(2) Zwolnienie częściowe lub całkowite od egzaminów, jako też od służby przygotowawczej może nastąpić za osobnym zezwoleniem Ministra Komunikacji.

§ 14. Minister Komunikacji wydaje szczegółowe przepisy o mianowaniu na stanowiska etatowe i o przyjęciu na służbę przygotowawczą oraz o zdolności fizycznej, wykształceniu i rodzaju wiadomości lub praktyki zawodowej, wymaganych od pracowników przy mianowaniu i przy przyjęciu na służbę przygotowawczą. Minister Komunikacji określa także czas i program służby przygotowaczej, egzaminy wymagane w danym dziale służby oraz stanowiska, na których kandydaci odbywają służbę przygotowawczą.

§ 15. (1) Pracownik powinien objąć służbę w terminie, wyznaczonym przez tę władzę, która go mianowała lub przyjęła na służbę.

(2) Mianowanie lub przyjęcie odwołuje się, jeżeli pracownik w ciągu czternastu dni po wyznaczonym terminie, nie objął służby i nie usprawiedliwił zwłoki.

§ 16. (1) Pracownik mianowany etatowym i kandydat, przyjęty do służby przygotowawczej, składa wobec właściwego zwierzchnika ślubowanie służbowe.

(2) Minister Komunikacji ustala brzmienie i sposób składania ślubowania służbowego.

(3) Odmowa złożenia ślubowania służbowego pociąga za sobą odwołanie mianowania lub przyjęcia.

§ 17. (1) Niedopuszczalne jest zatrudnienie pracownika w taki sposób, żeby wchodził w stosunek bezpośredniego zwierzchnika lub podwładnego do swego małżonka, krewnego wstępnego lub zstępnego, do przysposobionego lub przysposabiającego, bądź też krewnego w linii bocznej do czwartego stopnia pokrewieństwa albo powinowatego do trzeciego stopnia powinowactwa włącznie.

(2) Pracownicy kasowych i gospodarczych jednostek służbowych P.K.P. nie mogą pozostawać w stosunkach rodzinnych, wymienionych w poprzednim ustępie, do osób zatrudnionych w nadzorczych jednostkach rachuby i kontroli.

(3) Za zezwoleniem Ministra Komunikacji dopuszczalne są odstępstwa od przepisów wymienionych w ust. 1) i 2).

§ 18. (1) Czas służby liczy się od dnia jej objęcia.

(2) Do czasu służby nie wlicza się okresów powyżej 30 dni, za które pracownikowi nie przysługuje uposażenie, chyba że rozporządzenie niniejsze stanowi inaczej.

(3) Minister Komunikacji określa warunki zaliczenia pracownikom do okresu czasu służby w P.K.P. czasu służby państwowej, wojskowej, samorządowej lub pracy zawodowej.

Rozdział 3.

Obowiązki i prawa pracowników.

§ 19. (1) Pracownik obowiązany jest służyć wiernie Rzeczypospolitej, stać na straży jej demokratycznego ustroju, zachowywać się lojalnie w stosunku do Władz Państwa i ich zarządzeń oraz strzec interesów Państwa.

(2) Pracownik obowiązany jest przestrzegać ściśle wszelkich ustaw, rozporządzeń oraz innych przepisów, zarządzeń ogólnych, statutów, regulaminów i instrukcji służbowych, spełniać czynności połączone z jego stanowiskiem gorliwie, według swej najlepszej wiedzy i woli, zapobiegać wszystkiemu, co mogłoby szkodzić interesom Państwa i P.K.P., dbać o mienie, stanowiące własność Państwa, P.K.P., albo powierzone im przez osoby trzecie lub znalezione na terenie kolejowym.

(3) Pracownik powinien w służbie i poza służbą strzec powagi swego stanowiska, zachowywać się w służbie zawsze zgodnie z wymaganiami karności służbowej i zaniechać wszystkiego, co mogłoby zakłócić należyty bieg pracy na kolejach lub normalny tok urzędowania.

(4) Zachowanie się pracownika w służbie i poza służbą powinno odpowiadać wymaganiom lojalności państwowej oraz zasadom uczciwości.

§ 20. (1) Pracownik obowiązany jest wykonywać polecenia służbowe zwierzchnika.

(2) Zwierzchnikiem pracownika jest ten, kogo według przepisów organizacyjnych lub z mocy osobnego zarządzenia powołano do wydawania temuż pracownikowi poleceń służbowych.

(3) Przez wyrażenie „właściwa władza" lub „właściwy zwierzchnik" rozumieć należy organ, powołany do wydawania w zakresie swego działania, określonego w przepisach organizacyjnych, decyzji wynikających z niniejszego rozporządzenia.

§ 21. (1) Sprawy służbowe pracowników rozstrzyga się w drodze służbowej. Z prośbami, zażaleniami i odwołaniami podwładny powinien zwracać się ustnie lub pisemnie do bezpośredniego zwierzchnika, który je rozważa i załatwia albo też przekazuje bezzwłocznie właściwej władzy, jeżeli załatwienie przekracza jego zakres działania.

(2) Prośby i zażalenia, załatwiane w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia i innych przepisów przez władze wyższe, oraz odwołania wnosi się zawsze na piśmie.

(3) Zażalenia przeciw zwierzchnikowi podwładny może wnosić wprost do władzy, której ten zwierzchnik bezpośrednio podlega.

(4) Władze zawiadamiają pracowników o swych decyzjach na piśmie za pośrednictwem ich zwierzchników.

§ 22. (1) Zwierzchnik czuwa nad należytym wykonywaniem czynności służbowych i odpowiednim zachowaniem się podwładnych na służbie.

(2) W związku z tym zwierzchnik jest obowiązany wskazywać podwładnym czynności, które mają wykonywać, zaopatrywać ich w instrukcje potrzebne do wykonywania służby, zawiadamiać o dotyczących ich przepisach i zarządzeniach służbowych, udzielać potrzebnych wskazówek i pouczeń.

(3) Względem podwładnych zwierzchnik powinien być bezstronny, uprzejmy i stanowczy.

(4) Zwierzchnik powinien zaznajamiać swych zastępców z biegiem spraw służbowych i dbać o właściwy podział pracy.

(5) Obowiązkiem zwierzchnika jest wydawanie rzetelnej oceny kwalifikacyjnej o swoich podwładnych. Obowiązkowi temu podlegają wszyscy inni członkowie komisji kwalifikacyjnych. Wydanie niesumiennej oceny kwalifikacyjnej stanowi występek służbowy z § 55 niniejszego rozporządzenia.

(6) W razie naruszenia obowiązków służbowych przez podwładnego zwierzchnik obowiązany jest zbadać dokładnie sprawę i bądź

sam zastosować przepisy, zawarte w rozdziale 5 niniejszego rozporządzenia, bądź też zwrócić się o to do właściwej władzy.

§ 23. Zwierzchnikowi nie wolno wdawać się z podwładnymi w interesy pieniężne ani też domagać się lub przyjmować bezpośrednio albo pośrednio od nich bądź dla siebie bądź dla swej rodziny (domowników) podarunków ani innych świadczeń i korzyści, zaofiarowanych w jakiejkolwiek formie.

§ 24. (1) Pracownik obowiązany jest wykonywać wszystkie czynności połączone z jego stanowiskiem i wypełniać w tym zakresie wszystkie zlecenia służbowe, otrzymane od bezpośredniego lub wyższych zwierzchników, jeżeli nie sprzeciwiają się one wyraźnie obowiązującym przepisom ustawowym ani nie zagrażają jawnie bezpieczeństwu ruchu.

(2) Jeżeli odmowa wykonania zlecenia służbowego z powyższych powodów nie okaże się uzasadniona, pociąga się pracownika do odpowiedzialności służbowej.

(3) O otrzymaniu zlecenia wprost od wyższego zwierzchnika pracownik powinien zawiadomić bezpośredniego zwierzchnika.

(4) Wobec zwierzchnika i innych pracowników starszych stanowiskiem pracownik powinien zachowywać się odpowiednio do wymagań dyscypliny służbowej; w stosunkach wzajemnych pracownicy obowiązani są zachowywać się uprzejmie i popierać przy spełnianiu zadań służbowych.

§ 25. Na zlecenie zwierzchnika, wydane w wyjątkowych przypadkach i w razie koniecznej potrzeby uzasadnionej ważnymi względami służbowymi, pracownik obowiązany jest załatwiać doraźnie i czasowo również i takie czynności służbowe, które nie są wprawdzie przywiązane do zajmowanego przezeń stanowiska, jednakże odpowiadają jego przygotowaniu służbowemu lub zawodowemu.

§ 26. (1) W nagłych przypadkach, zagrażających bezpieczeństwu ruchu, ciąży na każdym pracowniku obowiązek samorzutnego objęcia posterunku w znanym mu dziale służby, opuszczonego przez innego pracownika.

(2) Nadto każdy pracownik ma obowiązek współdziałać przy zapobieganiu wszystkiemu, co grozi niebezpieczeństwem dla ruchu, zagraża życiu ludzkiemu, mieniu Państwa lub P.K.P., albo mieniu osób trzecich, powierzonemu P.K P. Jeżeli tylko leży to w jego mocy, pracownik powinien przedsięwziąć niezwłocznie wszystkie możliwe dla niego środki w celu uchylenia niebezpieczeństwa i udzielenia pomocy oraz zawiadomić właściwe organa P.K.P.

§ 27. O wszelkich zauważonych nadużyciach służbowych, popełnionych przez innych pracowników P.K.P. bez względu na zajmowane przez nich stanowiska, pracownik obowiązany jest donosić bezpośredniemu zwierzchnatychmiast bezpośredniemu zwierzchnikowi wtedy, gdy nadużyć dopuścił się jego bezpośredni zwierzchnik.

§ 28. (1) W stosunku do publiczności, a w szczególności do osób korzystających z usług kolei, pracownik powinien postępować bezstronnie i bezinteresownie, w granicach dopuszczalnych służyć im radą i pomocą, zachowywać się uprzejmie lecz stanowczo, nie dopuszczając do naruszenia istniejących przepisów, w razie zaś przekroczenia ich spowodować pociągnięcie winnych do odpowiedzialności.

(2) Pracownikowi nie wolno żądać ani przyjmować podarunków, wynagrodzenia pieniężnego ani innych korzyści materialnych albo osobistych, ofiarowanych w związku z jego stanowiskiem lub spełnianiem czynności służbowych, bezpośrednio lub pośrednio jemu lub jego rodzinie, ani też w jakikolwiek sposób przyczyniać się do tego, żeby nastąpiło zaofiarowanie.

§ 29. (1) Pracownik obowiązany jest zachowywać w tajemnicy sprawy służbowe bez względu na to, w jaki sposób powziął o nich wiadomość, jeżeli władze wyraźnie uznały lub oznaczyły takie sprawy jako tajne oraz gdy utrzymania ich w tajemnicy wymaga dobro publiczne, względy służbowe albo interes osób, korzystających z usług kolei.

(2) W sprawach, wymienionych w ust. (1), pracownik powinien zachowywać tajemnicę także wobec innych pracowników z wyjątkiem tych, którym jest obowiązany donosić o takich sprawach służbowo. Właściwa władza może w poszczególnych przypadkach zwalniać pracowników od obowiązku zachowania tajemnicy służbowej. Zwolnienie następuje na piśmie.

(3) Bez zezwolenia właściwej władzy nie wolno pracownikowi w żadnej formie ogłaszać w prasie spraw dotyczących jego stosunku służbowego, jak również działalności P.K.P.

§ 30. (1) Pracownik obowiązany jest przestrzegać ustalonego czasu pracy.

(2) W wyjątkowych przypadkach, jeżeli wymagają tego względy służbowe, pracownik obowiązany jest na polecenie zwierzchnika pełnić służbę także poza ustalonymi godzinami pracy.

3) Przepisy o czasie pracy pracowników wydaje Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

§ 31. Pracownik obowiązany jest donieść natychmiast bezpośredniemu zwierzchnikowi o każdej przeszkodzie w pełnieniu służby, wywołanej czy to chorobą, czy innymi uzasadnionymi powodami. Zwierzchnik może żądać udowodnienia tej przeszkody.

§ 32. Pracownik obowiązany jest na polecenie właściwej władzy poddawać się badaniu lekarza kolejowego lub kolejowej komisji lekarskiej.

§ 33. (1) Opuszczenie przez pracownika posterunku służbowego lub wydalenie się z lokalu służbowego w godzinach pracy może nastąpić jedynie za zezwoleniem bezpośredniego lub wyższego zwierzchnika.

(2) Samowolne opuszczenie bądź uchylenie się od służby pociąga za sobą odpowiedzialność służbową.

§ 34. (1) Pracownik obowiązany jest mieszkać w miejscowości, w której władza przydzieliła mu mieszkanie, podać zwierzchnikowi dokładny swój adres i donosić o każdej jego zmianie.

(2) Właściwa władza może na prośbę pracownika pozwolić na obranie innego miejsca zamieszkania pod warunkiem, że pracownik będzie mógł punktualnie i bez przeszkód czynić zadość wszystkim obowiązkom służbowym.

(3) Właściwa władza może w razie koniecznej potrzeby uzależnić od swego zezwolenia wydalanie się z miejsca zamieszkania pracowników pewnych kategorii nawet poza godzinami pracy. W nadzwyczajnych okolicznościach ograniczenie takie może zarządzić czasowo także bezpośredni zwierzchnik pracownika.

(4) Pracownik służby wykonawczej, związany z ruchem pociągów, powinien przed każdorazowym opuszczeniem miejsca stałego zamieszkania zawiadomić o tym bezpośredniego zwierzchnika, podając zarazem miejsce chwilowego pobytu i adres.

(5) Pracownik nie pełniący służby z powodu choroby, stwierdzonej przez lekarza kolejowego, może przebywać poza stałym miejscem zamieszkania przez czas choroby. Pracownik obowiązany jest wówczas podać swemu zwierzchnikowi dokładny adres.

§ 35. (1) Stawienie się na służbę w stanie nietrzeźwym lub pełnienie jej w tym stanie pociąga za sobą, oprócz odpowiedzialności służbowej, niedopuszczenie pracownika do służby lub usunięcie go od pełnienia służby.

(2) Stwierdzenie stanu nietrzeźwości pracownika następuje w formie protokółu, spisanego w obecności lekarza kolejowego lub trzech świadków, pracowników P.K.P.

§ 36. (1) Właściwa władza może przenieść pracownika w tej samej lub do innej miejscowości:

1. z urzędu;
2. na prośbę pracownika.

(2) Właściwa władza przenosi pracownika do innej miejscowości w wykonaniu orzeczenia dyscyplinarnego, opiewającego na karę przeniesienia (§ 58 pkt 3).

(3) Przeniesienie pracownika z urzędu może nastąpić bez zmiany jego stanowiska lub z równoczesnym mianowaniem go na równorzędne inne stanowisko, odpowiadające jednak przygotowaniu służbowemu lub zawodowemu pracownika z zachowaniem posiadanej grupy uposażenia. Przy przeniesieniach, połączonych ze zmianą stanowiska na wyższe, stosuje się odpowiednio przepisy § 10.

(4) Przeniesienie pracownika na własną prośbę może właściwa władza przeprowadzić bez zmiany stanowiska proszącego lub z równoczesnym mianowaniem na równorzędne inne lub za zgodą pracownika na niższe stanowisko. Przy mianowaniach na stanowisko niższe stosuje się przepis § 10 ust. (5).

(5) Celem umożliwienia przesiedlenia się pracownikowi przeniesionemu do innej miejscowości właściwa władza zwalnia go od pełnienia służby na czas konieczny.

(6) Pracownik może być przeniesiony do służby w Ministerstwie Komunikacji i mianowany funkcjonariuszem państwowym.

§ 37. (1) Pracownicy mają prawo do umundurowania za opłatą 25% ceny kosztów P.K.P.

(2) Pracownicy, których odzież przy wykonywaniu służby ulega większemu niż normalne zniszczeniu, otrzymują bezpłatnie odzież ochronną.

(3) Minister Komunikacji wydaje przepisy o umundurowaniu i określa, które kategorie pracowników obowiązane są do noszenia munduru na służbie oraz posiadają prawo do odzieży ochronnej.

§ 38. (1) Pracownika można pociągnąć do odpowiedzialności materialnej ze szkodę, wynikłą dla P.K.P. z udowodnionej mu winy, skutkiem jego czynności służbowych, co nie wyłącza odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej.

(2) Jeżeli winę za szkodę, wynikłą dla P.K.P., ponosi kilku pracowników, a wysokość szkody, wyrządzonej przez każdego z nich, nie da się określić, wówczas wszyscy odpowiadają solidarnie.

(3) Zarządzenie o obowiązku zwrotu szkody i o jej wysokości wydaje właściwa władza po przeprowadzeniu dochodzenia.

(4) W dochodzeniu należy przesłuchać pracownika, zbadać świadków, a w razie potrzeby biegłych, oraz sprawdzić inne dowody, a w szczególności dowody z ksiąg, akt i dokumentów. Pracownik ma prawo zadawać pytania świadkom i biegłym, uczestniczyć w sprawdzaniu innych dowodów oraz przeglądać i sporządzać odpisy z akt dochodzenia.

(5) Zarządzenie powinno być uzasadnione i ma zawierać wskazówki co do odwołania.

(6) Od zarządzenia może pracownik wnieść odwołanie. Odwołanie odracza zwrot szkody.

(7) Zarządzenie władzy odwoławczej jest ostateczne w postępowaniu administracyjnym.

(8) Przepisów niniejszego paragrafu, dotyczących postępowania przy pociąganiu pracowników do odpowiedzialności materialnej, nie stosuje się przy dochodzeniu od pracowników niedoborów P.K.P., powstałych w związku z ich czynościami służbowymi albo ujawnionych przy rewizji kas, jak również przy dochodzeniu należności P.K.P. za przejazdy uprawnionych do ulg przejazdowych i przewozowych pracowników, ich rodzin i domowników bez biletów lub za biletami nieważnymi albo niewłaściwymi. W tych przypadkach stosuje się postanowienia specjalne, zawarte w przepisach o uposażeniu i w instrukcjach służbowych.

§ 39. (1) Pracownik, którego ostatecznym zarządzeniem administracyjnym zobowiązano do zwrotu szkody, może w terminie miesięcznym po doręczeniu tego zarządzenia, wystąpić na drodze sądowej przeciw P.K.P. z powództwem o ustalenie, że roszczenie P.K.P. nie istnieje w stosunku do niego w całości lub części. W sporze tym obowiązek udowodnienia istnienia winy i szkody ciąży na P.K.P.

(2) Powództwo sądowe wstrzymuje wykonanie zarządzenia administracyjnego.

§ 40. (1) Pracownik, znieważony podczas służby lub w związku z jej pełnieniem, obowiązany jest zawiadomić o tym swą właściwą władzę.

(2) Jeżeli zniewagi dopuścił się funkcjonariusz państwowy, samorządowy lub żołnierz, właściwa władza pracownika zawiadamia o tym władzę znieważającego.

3) Właściwa władza może polecić pracownikowi wniesienie oskarżenia o zniewagę. W razie skazania w tym przypadku oskarżonego i nieściągalności od niego kosztów sądowych P.K.P. zwracają oskarżycielowi koszty sądowe we wszystkich instancjach. W wyjątkowych przypadkach może właściwa władza przyznać udowodnione koszty procesu w wyższym wymiarze niż koszty sądowe.

(4) Skargi sądowo-karnej, wytoczonej na podstawie nakazu władzy, nie wolno pracownikowi bez zezwolenia władzy wycofać lub przez niepopieranie oskarżenia spowodować umorzenie postępowania karnego.

(5) Niezastosowanie się pracownika do przepisów, zawartych w poprzedzających ustępach, pociąga za sobą odpowiedzialność służbową.

§ 41. (1) Pracownikowi nie wolno przyjmować takich ubocznych posad ani też oddawać się takim zajęciom, których wykonywanie byłoby w sprzeczności z jego obowiązkami służbowymi lub z jego stanowiskiem, przeszkadzałoby mu w należytym wykonywaniu czynności służbowych lub mogłoby wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość.

(2) Pracownik powinien uzyskać uprzednie zezwolenie właściwej władzy:

1) na każde zajęcie uboczne, przynoszące mu jakiekolwiek korzyści materialne;

2) na wstąpienie do grona założycieli lub też do zarządu i rad nadzorczych spółek na zysk obliczonych albo na branie udziału w jakimkolwiek przedsiębiorstwie na zysk obliczonym;

3) na założenie lub nabycie przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego.

(3) Zarządzanie nieruchomością własną lub cudzą na podstawie ustawy nie wymaga pozwolenia władzy.

(4) Pracownikowi nie wolno ani bezpośrednio ani za pośrednictwem osób trzecich:

1) ubiegać się o koncesje na budowę kolei lub na prowadzenie przedsiębiorstwa kolejowego;

2) podejmować się robót budowlanych lub dostaw dla P.K.P., jak również być właścicielem lub zarządcą jakiegokolwiek przedsiębiorstwa na kolejach;

3) brać udziału w pracach biur przewozowo-reklamacyjnych.

(5) Niedozwolone jest publiczne pełnienie zajęć ubocznych w mundurze.

§ 42. (1) Bez zezwolenia właściwej władzy nie wolno pracownikowi występować w charakterze biegłego w sprawach z dziedziny kolejnictwa lub w których zainteresowane jest przedsiębiorstwo „P.K.P.". Ograniczenie to nie odnosi się do przypadku, gdy sąd albo władze państwowe lub samorządowe zażądają opinii pracownika jako biegłego.

(2) Pracownik obowiązany jest bezzwłocznie zawiadomić swą właściwą władzę o wezwaniu go jako biegłego do złożenia opinii.

§ 43. Uposażenie i zaopatrzenie emerytalne pracowników określają osobne przepisy.

§ 44. Pracownikowi służy przy pełnieniu służby prawo do ochrony prawnej, przewidzianej dla urzędników w przepisach karnych.

§ 45. W razie złego stanu zdrowia, nie wyłączającego jednak pełnienia obowiązków służbowych, właściwa władza może udzielić pracownikowi na podstawie orzeczenia kolejowej komisji lekarskiej urlopu dla poratowania zdrowia (zdrowotnego).

§ 46. (1) Nieobecność pracownika na służbie wskutek choroby, licząc łącznie z urlopem dla poratowania zdrowia, może trwać: rok — u pracowników etatowych, 3 miesiące — u kandydatów.

(2) Na wyjątki od powyższych przepisów może zezwolić Minister Komunikacji w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie.

(3) Przy obliczaniu czasu trwania choroby (łącznie z urlopem dla poratowania zdrowia) liczy się jako przerwy tylko te okresy pełnienia służby, które wynoszą przynajmniej połowę okresu choroby (łącznie z urlopem dla poratowania zdrowia), poprzedzającego zgłoszenie się do służby. Jeżeli pełnienie służby trwało krócej, poszczególne okresy choroby łącznie z urlopem dla poratowania zdrowia zlicza się razem.

§ 47. (1) Pracownik ma prawo do corocznego urlopu dla wypoczynku w porządku ustalonym przez właściwą władzę, w następującym wymiarze:

1) mający od 1 do 3 lat służby przez 14 dni;

2) mający od 3 do 10 lat służby przez 21 dni;

3) mający przeszło 10 lat służby przez 30 dni.

(2) Z ważnych względów służbowych właściwa władza może na zarządzenie Ministra Komunikacji wstrzymać pracownikowi rozpoczęcie udzielonego urlopu wypoczynkowego lub odwołać go z urlopu; z chwilą gdy te względy ustaną, właściwa władza winna umożliwić mu rozpoczęcie lub dalsze korzystanie z urlopu.

(3) Do urlopu wypoczynkowego nie wlicza się przerw w służbie spowodowanych chorobą, nieszczęśliwym wypadkiem, odosobnieniem z powodu choroby zakaźnej oraz ćwiczeniami wojskowymi.

§ 48. (1) Pracownik może otrzymać także urlop dla załatwienia ważnych spraw osobistych i rodzinnych najwyżej na siedem dni w roku (urlop okolicznościowy). Urlopu dłuższego można udzielić pracownikowi tylko na poczet przysługującego mu urlopu wypoczynkowego.

(2) Z ważnych względów publicznych Minister Komunikacji może udzielić pracownikowi urlopu z zachowaniem uposażenia na czas wymagany względami publicznymi.

§ 49. (1) Wyjątkowo, w razie koniecznej potrzeby, właściwa władza może udzielić pracownikowi na jego prośbę bezpłatnego urlopu na czas do jednego roku.

(2) Minister Komunikacji może na prośbę pracownika udzielić urlopu bezpłatnego na czas dłuższy od wskazanego w ust. (1).

§ 50. (1) W razie wybrania na członka do izb ustawodawczych pracownik otrzymuje urlop na czas trwania mandatu.

(2) Czas sprawowania mandatu do izb ustawodawczych zalicza się całkowicie do czasu służby.

(3) Działalność pracownika w czasie mandatu i z powodu wykonywania mandatu nie może pociągać za sobą dla niego żadnych represyj służbowych.

(4) Niezgłoszenie się pracownika do objęcia służby na P.K.P. bez usprawiedliwionej przyczyny w ciągu czternastu dni po wygaśnięciu mandatu uważa się za dobrowolne wystąpienie ze służby.

Rozdział 4.

Służba wojskowa.

§ 51. (1) Stosunek służbowy pracownika powołanego do służby wojskowej na ćwiczenia albo wskutek mobilizacji lub ze względu na bezpieczeństwo Państwa lub powołanego do wojskowej służby komunikacji w obronie Państwa trwa dalej przez cały czas tej służby wojskowej.

(2) Stosunku służbowego nie rozwiązuje się także z pracownikiem, powołanym do pełnienia czynnej służby wojskowej, którego przed dopełnieniem tego obowiązku za zezwoleniem Ministra Komunikacji (§ 11 ust. (3) mianowano pracownikiem etatowym lub przyjęto w charakterze kandydata.

§ 52. Pracownik powinien uzyskać zezwolenie właściwej władzy na dobrowolne wstąpienie do służby wojskowej w czasie mobilizacji lub w ciągu trwania wojny.

§ 53. (1) Pracownik, powołany do służby wojskowej w przypadkach wymienionych w § 51 lub za zezwoleniem właściwej władzy, dobrowolnie wstępujacy do służby wojskowej powinien po ustaniu obowiązku służby wojskowej zgłosić się bezwłocznie do służby w „P.K.P.”.

(2) Niezgłoszenie się pracownika do służby kolejowej w przeciągu 30 dni po ustaniu obowiązkowej służby wojskowej bez usprawiedliwionej przyczyny oraz wstąpienie ochotniczo do służby wojskowej bez zezwolenia właściwej władzy pociąga za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną.

(3) Pracownika, który z własnej woli pozostaje w służbie wojskowej nadal, chociaż nie jest do tego obowiązany w myśl przepisów, uważa się za dobrowolnie występującego ze służby w P.K.P. z dniem ustania obowiązku do pozostawania w służbie wojskowej.

§ 54. Czas przebywania w niewoli (zaginięcia), do której pracownik dostał się pełniąc służbę wojskową lub kolejową, zalicza się do czasu służby w P.K.P. po stwierdzeniu, że pracownik bez własnej winy dostał się do niewoli lub zaginął.

Rozdział 5.

Odpowiedzialność służbowa pracowników.

§ 55. (1) Naruszenie przez pracownika obowiązków służbowych przez czyn, zaniechanie lub zaniedbanie, zarówno w służbie jak i poza służbą, powoduje niezależnie od sądowej odpowiedzialności karnej lub cywilnej, pociągnięcie do odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej.

(2) Pracownik ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za występki służbowe, porządkową zaś — za wykroczenia służbowe.

(3) Występkiem służbowym jest każde przewinienie pracownika, wynikające z nielojalności wobec Państwa, złego zamiaru, chęci zysku lub naruszające dyscyplinę służbową oraz takie przewinienie pochodzące z niedbalstwa, które zagraża bezpieczeństwu ruchu, naraża istotnie lub może narazić na znaczniejszą szkodę własność lub interes Państwa, P.K.P., ich pracowników lub osób korzystających z usług kolei.

(4) Wykroczeniem służbowym jest każde przewinienie, nieposiadające podanych wyżej znamion występku służbowego.

(5) Kilkakrotne popełnienie tego samego wykroczenia jak również wykroczenia wśród okoliczności szczególnie obciążających można skwalifikować jako występek.

§ 56. Kary porządkowe są następujące:

1. upomnienie;
2. grzywna do wysokości 5% należnego za miesiąc uposażenia.

§ 57. (1) Do wymierzania kar porządkowych uprawnieni są właściwi zwierzchnicy w granicach, określonych osobnymi przepisami.

(2) Przed wymierzeniem kary porządkowej należy zbadać zarówno okoliczności, towarzyszące naruszeniu przez pracownika obowiązków służbowych, jak i stopień winy, a pracownikowi należy dać możność usprawiedliwienia się.

(3) O nałożeniu kary porządkowej oraz o przyczynie ukarania należy zawiadomić pracownika na piśmie.

(4) Od orzeczeń, nakładających karę porządkową, niema odwołania; pracownik może wnieść zażalenie na orzeczenie, nakładające na niego karę porządkową do bezpośrednio wyższego zwierzchnika służbowego.

(5) Orzeczenie o nałożeniu kary porządkowej może być z urzędu zmienione lub uchylone przez wyższego zwierzchnika w trybie nadzoru służbowego.

§ 58. Kary dyscyplinarne są następujące:

1. nagana;
2. kara pieniężna do wysokości 10% należnego za miesiąc uposażenia na przeciąg czasu od dwóch miesięcy do jednego roku;
3. przeniesienie do innej miejscowości bez zwrotu kosztów przesiedlenia;
4. obniżenie uposażenia o jedną grupę;
5. obniżenie uposażenia o jedną grupę z równoczesnym obniżeniem stanowiska na hierachicznie bezpośrednio niższe;

6. zwolnienie ze służby (§ 85 ust. (1);
7. wydalenie ze służby (§ 85 ust. (2) pkt. 1).

§ 59. (1) Pracownik, ukarany jedną z kar dyscyplinarnych , wymienionych w § 58 pkt 1), 2) i 3), nie może być w ciągu jednego roku, a ukarany jedną z kar dyscyplinarnych wymienionych w § 58 pkt 4) i 5) — w ciągu dwóch lat, licząc od dnia prawomocności orzeczenia dyscyplinarnego, mianowany etatowym lub na wyższe stanowisko ani też nie może otrzymać wyższego uposażenia.

(2) Kara wydalenia pracownika ze służby pociąga za sobą utratę wszystkich praw, wynikających ze stosunku służbowego.

(3) Minister Komunikacji może według zasad przepisów emerytalnych przyznać żonie i dzieciom pracownika wydalonego ze służby zaopatrzenie w wysokości zaopatrzenia wdowiego i sierocego.

§ 60. Sumy powstałe z grzywien i kar pieniężnych przeznacza Minister Komunikacji na rzecz instytucji humanitarnych i społeczno-kulturalnych, utworzonych dla pracowników lub ich rodzin.

§ 61. Kary dyscyplinarne orzekają komisje dyscyplinarne na podstawie przeprowadzonego postępowania dyscyplinarnego.

§ 62. Komisje dyscyplinarne są następujące:

1) komisje dyscyplinarne przy dyrekcjach okręgowych kolei państwowych;

2) Wyższa Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji.

§ 63. Komisje dyscyplinarne przy dyrekcjach okręgowych kolei państwowych są pierwszą instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych pracowników P.K.P. z wyłączeniem osób wymienionych w § 64 ust. (1) pkt 2).

§ 64. (1) Wyższa Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji jest:

1) drugą instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych, załatwianych przez komisje dyscyplinarne przy dyrekcjach okręgowych kolei państwowych;

2) pierwszą instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych dyrektorów i wicedyrektorów kolei państwowych oraz kierowników innych urzędów P.K.P., podległych bezpośrednio Ministrowi Komunikacji.

(2) Jako instancja druga dla osób wymienionych w ust. (1) pkt 2) właściwa jest Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji dla funkcjonariuszów państwowych.

§ 65. (1) W skład komisji dyscyplinarnych wchodzą:

1) przewodniczący lub jego zastępca;

2) inni członkowie komisji dyscyplinarnych;

3) przedstawiciele Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych R. P.

(2) Przewodniczących, zastępców przewodniczących oraz członków komisji dyscyplinarnych mianuje i zwalnia Minister Komunikacji.

(3) Przedstawicieli Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych R. P., wchodzących w skład komisji dyscyplinarnych, zatwierdza i odwołuje na wniosek Zarządu Głównego tegoż Związku Minister Komunikacji.

(4) Przedstawiciele Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych R.P. wchodzą w skład komisji dyscyplinarnych z uprawnieniami i obowiązkami członków komisji.

§ 66. (1) Organizację komisji dyscyplinarnych, ich właściwość, tryb postępowania dyscyplinarnego oraz przepisy o kosztach postępowania dscyplinarnego ustala Minister Komunikacji, przestrzegając zasady, że przewodniczący, ich zastępcy, inni członkowie komisji dyscyplinarnych i przedstawiciele Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych R.P. są w wykonywaniu swoich funkcji samodzielni i niezawiśli, że komplet orzekający powinien składać się z przewodniczącego, dwóch członków komisji dyscyplinarnej i dwóch przedstawicieli Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych R.P. i że od orzeczenia komisji dyscyplinarnej co do winy i kary, wydanego w pierwszej instancji, może zarówno skazany jak i rzecznik dyscyplinarny odwołać się do komisji dyscyplinarnej II instancji.

(2) Odwołanie od orzeczenia komisji dyscyplinarnej odracza wykonanie kary.

§ 67. (1) Dla obrony dobra służby, naruszonego przez uchybienie obowiązkom służbowym, władza, przy której istnieje komisja dyscyplinarna, mianuje z grona podległych sobie pracowników rzecznika dyscyplinarnego z odpowiednią ilością zastępców.

(2) Prawa i obowiązki rzeczników dyscyplinarnych ustala Minister Komunikacji.

§ 68. (1) Pracownikowi pociągniętemu do odpowiedzialności dyscyplinarnej wolno przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnym przed komisją dyscyplinarną obrońcę spośród pracowników P.K.P.

(2) Dyrektorzy i wicedyrektorzy kolei państwowych oraz kierownicy innych urzędów P.K.P., podległych bezpośrednio Ministrowi Komunikacji , mogą w przypadku, określonym w poprzedzającym ustępie, przybrać sobie obrońcę spośród pracowników P.K.P. lub funkcjonariuszów Ministerstwa Komunikacji.

(3) Prawa i obowiązki obrońcy, tudzież przepisy o wyznaczaniu obwinionemu obrońcy z urzędu ustala Minister Komunikacji.

§ 69. Minister Komunikacji może w miejsce właściwego rzecznika dyscyplinarnego delegować jednego z rzeczników dyscyplinarnych ustanowionych przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

§ 70. Współdziałanie władz P.K.P. z władzami bezpieczeństwa publicznego w dochodzeniu w sprawach dyscyplinarnych pracowników P.K.P. normuje Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrami Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Publicznego.

§ 71. (1) Wykroczenie służbowe ulega przedawnieniu po upływie jednego roku od chwili popełnienia.

(2) Występek służbowy ulega przedawnieniu po upływie pięciu lat od chwili popełnienia.

(3) Przepisy ust. (1) i (2) o przedawnieniu nie mają zastosowania przy pociąganiu pracow-

ników do odpowiedzialności służbowej w razie stwierdzenia, że pracownik uzyskał przyjęcie na służbę, mianowanie na etatowe stanowisko lub przyznanie wyższego uposażenia przez przedstawienie fałszywych lub nieważnych dokumentów lub przez zatajenie skazania wyrokiem sądu karnego na dodatkową karę utraty praw publicznych. Za powyższe występki odpowiada pracownik bez względu na upływ czasu.

§ 72. Właściwa władza może na prośbę pracownika zarządzić zatarcie nałożonej na niego kary porządkowej po upływie dwóch lat lub kary dyscyplinarnej po upływie pięciu lat, jeżeli pracownik w ciągu dwóch lat przy karach porządkowych lub pięciu lat przy karach dyscyplinarnych, licząc od dnia prawomocności orzeczenia o karze, nie był karany ani w trybie porządkowym ani w trybie dyscyplinarnym.

§ 73. (1) Zwierzchnik, nie uprawniony przepisami do zawieszania pracowników w służbie, może tymczasowo zawiesić pracownika w służbie w przypadkach, gdy dalsze pozostawienie go w służbie zagraża bezpieczeństwu i ciągłości ruchu oraz w razie stwierdzenia, że pracownik popełnił ciężkie nadużycie służbowe.

(2) Również organ, przeprowadzający rewizję lub dochodzenie, ma w tych samych przypadkach prawo zawiesić tymczasowo pracownika w służbie.

(3) Tymczasowe zawieszenie pracownika w służbie powinno być niezwłocznie zgłoszone władzy, uprawnionej do zawieszenia. Władza, której zgłoszono tymczasowe zawieszenie pracownika w służbie, uchyla je lub stosuje przepis § 74.

§ 74. (1) Właściwa władza ma prawo zawiesić pracownika w służbie, jeżeli przeciw niemu toczy się postępowanie karno-sądowe albo jeżeli ze względu na rodzaj i doniosłość zarzuconego pracownikowi naruszenia obowiązków, określonych niniejszym rozporządzeniem, zachodzi konieczność usunięcia go od pełnienia służby.

(2) Przeciw pracownikowi zawieszonemu w służbie należy wdrożyć dochodzenie najpóźniej siódmego dnia po dniu zawieszenia.

§ 75. Zawieszenie pracownika w służbie następuje z dniem, w którym:

1) sąd karny zarządził względem niego tymczasowy areszt;

2) zapadł przeciw niemu nieprawomocny jeszcze wyrok sądu karnego, orzekający dodatkową karę utraty praw publicznych;

3) zapadło przeciw niemu nieprawomocne jeszcze orzeczenie dyscyplinarne opiewające na:

a) zwolnienie ze służby (§ 58 pkt 6),

b) wydalenie ze służby (§ 58 pkt 7).

§ 76. (1) W czasie zawieszenia w służbie nie wolno pracownikowi bez zezwolenia władzy wydalać się z miejsca stałego zamieszkania.

(2) Zawieszenie pracownika w służbie kończy się z chwilą prawomocnego zakończenia przeciw niemu postępowania dyscyplinarnego z wyjątkiem przypadków wskazanych w § 75 pkt 1) i 2).

(3) Jeżeli jednak przyczyny, które spowodowały zawieszenie, przestają istnieć wcześniej, władza powinna natychmiast uchylić zawieszenie.

(4) Pomimo ustania przyczyny zawieszenia pracownika w służbie, wymienionej w § 75 pkt 1) i 2), władza może utrzymać zawieszenie nadal w mocy, jeżeli zachodzą warunki wskazane w § 74 ust. (1).

Rozdział 6.

Rozwiązanie stosunku służbowego z pracownikiem.

§ 77. Stosunek służbowy pracownika rozwiązuje się w razie:

1) dobrowolnego wystąpienia (§ 79, § 50 ust. (4), § 53 ust. (3)),

2) zwolnienię ze służby (§ 80, § 81, § 82 ust. (2), § 83, § 84, § 85 ust. (1)),

3) wydalenia ze służby (§ 84, § 85 ust. (2) i (3),

4) śmierci.

§ 78. Pracownikowi, z którym rozwiązano stosunek służbowy, wydaje właściwa władza na jego żądanie zaświadczenie, stwierdzające czas i rodzaj odbytej służby.

§ 79. (1) Pracownik może zgłosić władzy na piśmie swoje wystąpienie ze służby.

(2) Wystąpienie ze służby wymaga zgody właściwej władzy.

(3) Przed wystąpieniem ze służby pracownik powinien należycie przekazać służbę i zwrócić przedmioty, będące własnością P.K.P., dokumenty uprawniające do korzystania ze świadczeń P.K.P. oraz legitymację służbową.

(4) Decyzję co do zgody na wystąpienie ze służby można odroczyć tylko wtedy, gdy pracownik pozostaje w śledztwie karnym, gdy wdrożono przeciw niemu dochodzenie służbowe, gdy zalega z zobowiązaniami pieniężnymi, wynikłymi ze stosunku służbowego, lub gdy nie uczynił zadość przepisom ust. (3).

(5) Jeżeli w ciągu 4-ch tygodni nie zakomunikowano pracownikowi żadnej decyzji w sprawie jego wystąpienia ze służby, to zgłoszenie jego uważa się za przyjęte.

(6) Przez dobrowolne wystąpienie ze służby pracownik i jego rodzina tracą wszelkie prawa, wynikające ze stosunku służbowego.

§ 80. (1) Właściwa władza powinna zwolnić pracownika ze służby w razie:

1) stwierdzenia braku obywatelstwa polskiego;

2) stwierdzenia przez kolejową komisję lekarską trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do służby kolejowej;

3) nieobecności na służbie wskutek choroby przez okres czasu, oznaczony w § 46.

(2) Pracownika, nieobecnego na służbie wskutek choroby (§ 46), właściwa władza może zwolnić ze służby w każdym czasie, jeżeli zachodzą warunki wymienione w ust. (1) pkt 2) niniejszego paragrafu oraz w § 81 pkt 1) i 2).

§ 81. Właściwa władza może zwolnić pracownika ze służby:

1) w razie ukończenia przezeń 65 roku

życia i osiągnięcia wysługi emerytalnej, dającej prawo do zaopatrzenia emerytalnego;

2) w razie stwierdzenia przez kolejową komisję lekarską trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia służby na zajmowanym stonowisku.

§ 82. (1) Pracownik, który ukończył 60 lat życia lub który ukończył 55 lat życia i osiągnął wysługę emerytalną, stanowiącą podstawę pełnego zaopatrzenia emerytalnego, może sam domagać się zwolnienia ze służby.

(2) Właściwa władza powinna zarządzić zwolnienie ze służby w terminie najpóźniej do sześciu miesięcy, licząc od dnia wniesienia przez niego prośby.

(3) Minister Komunikacji może w wyjątkowych przypadkach odroczyć określony w ust. (2) termin zwolnienia pracownika ze służby, najwyżej jednak do czasu ukończenia przez pracownika 65 roku życia lub 60 roku życia przy nabyciu przez niego prawa do pełnego zaopatrzenia emerytalnego.

§ 83. (1) Właściwa władza może zwolnić ze służby bez podania przyczyn za uprzednim trzymiesięcznym zawiadomieniem:

1) pracownika etatowego w ciągu 3-ch lat. licząc od daty mianowania go na stanowisko etatowe;

2) kandydata w każdym czasie.

(2) Zawiadomienie o zwolnieniu ze służby nie może nastąpić w czasie:

1) nieobecności pracownika na służbie z powodu choroby, stwierdzonej przez lekarza kolejowego;

2) urlopu wypoczynkowego;

3) odbywania ćwiczeń i służby wojskowej.

§ 84. (1) Celem wykonywania kontroli nad przestrzeganiem przez pracowników obowiązków, określonych w § 19 ust. (1), tworzy się okręgowe komisje weryfikacyjne i Główną Komisję Weryfikacyjną.

(2) Tryb powoływania, organizację oraz zakres działania okręgowych komisji weryfikacyjnych i Głównej Komisji Weryfikacyjnej określa Minister Komunikacji.

(3) Na wniosek komisji weryfikacyjnej Minister Komunikacji ma prawo zwolnić lub wydalić ze służby każdego pracownika w razie stwierdzenia przez Komisję naruszenia przez pracownika obowiązków, określonych w § 19 ust. (1).

§ 85. (1) Zwolnienie pracownika ze służby następuje wskutek prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, opiewającego na zwolnienie ze służby.

(2) Wydalenie pracownika ze służby następuje wskutek:

1) prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, opiewającego na wydalenie:

2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu karnego na dodatkową karę utraty praw publicznych.

(3) Właściwa władza obowiązana jest wydalić pracownika ze służby bez postępowania dyscyplinarnego w razie stwierdzenia, że pracownik uzyskał przyjęcie na służbę lub mianowanie na etatowe stanowisko przez zatajenie skazania wyrokiem sądu karnego na dodatkową karę utraty praw publicznych, bez względu na upływ czasu i niezależnie od odpowiedzialności karno-sądowej.

(4) Zatajenie lub niezgodne z prawdą przedstawienie okoliczności, o których mowa w § 12 ust. (1) pkt 2) i 3), stanowiących przeszkodę do przyjęcia na służbę, oraz uzyskanie przyjęcia na służbę, mianowania na etatowe stanowisko lub wyższego uposażenia przez przedstawienie fałszywych albo nieważnych dokumentów powoduje odpowiedzialność dyscyplinarną.

§ 86. Przepisy § 79 ust. (3) odnoszą się także do wszystkich przypadków zwolnienia pracowników ze służby.

§ 87. Każde wydalenie pracownika ze służby pociąga za sobą skutki, wymienione w § 59 ust. (2).

Rozdział 7.

Przepisy przejściowe.

§ 88. Pracownikami etatowymi w rozumieniu § 1 ust. (1) pkt 1) są pracownicy etatowi i stali, pełniący w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego służbę w P.K.P. i objęci rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 23).

§ 89. Do kategorii kandydatów w rozumieniu § 1 ust. (1) pkt 2) zalicza się praktykantów, pełniących służbę w P.K.P. w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego i objętych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 23).

§ 90. Minister Komunikacji określi stanowiska etatowe dla pracowników stałych, zaliczonych w myśl § 88 w poczet pracowników etatowych, nada tym pracownikom przywiązane do stanowisk tytuły służbowe oraz zaliczy ich do grupy uposażenia, które ustali dla tych stanowisk.

§ 91. Minister Komunikacji określi tytuły służbowe (stanowiska) praktykantów, zaliczonych w myśl § 89 w poczet kandydatów, oraz przyzna im grupę uposażenia, przestrzegając zasady, że kandydat otrzymuje uposażenie grupy bezpośrednio niższej od niższej grupy uposażenia, jaka jest przywiązana do stanowiska, na którym kandydat odbywa służbę przygotowawczą. W przypadku posiadania przez praktykanta w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego grupy wyższej od należnej mu z mocy niniejszych przepisów zatrzymuje kandydat (praktykant) tę wyższą grupę.

§ 92. Do kandydatów, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli praktykantami, nie stosuje się przepisów § 10 ust. (10) o rozwiązaniu stosunku służbowego po upływie dwóch lat służby przygotowawczej lub w razie niedopełnienia w tym czasie warun-

ków, wymaganych do mianowania na stanowiska etatowe.

§ 93. Pracownikom, którzy w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pełnią na skutek polecenia właściwej władzy obowiązki na stanowiskach, do których przywiązana jest wyższa grupa uposażenia, liczy się sześciomiesięczny okres czasu, określony w § 10 ust. (6), od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

§ 94. (1) Pracownikom, którzy w dniu 1 września 1939 r. byli na służbie w P.K.P., może być zaliczony do czasu służby okres od dnia 1 września 1939 r. do dnia ponownego ich wstąpienia (powołania) lub przyjęcia na służbę.

(2) Rada Ministrów określi warunki zaliczenia do służby czasu, określonego w poprzedzającym ustępie, oraz wskaże pracowników, którym ten czas może być zaliczony.

§ 95. Pracowników, mianowanych pracownikami etatowymi lub zaliczonych w poczet pracowników stałych albo przyjętych w charakterze praktykantów w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, uważa się za zwolnionych od dopełnienia obowiązku czynnej służby wojskowej, jako warunku mianowania, zaliczenia lub przyjęcia przewidzianego w § 11 ust. (1) pkt 7).

§ 96. Przepisów § 82 ust. (3) nie stosuje się do pracowników, którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego ukończyli 60 lat życia lub ukończyli 55 lat życia i nabyli prawo do pełnego zaopatrzenia emerytalnego.

§ 97. Pracownikom etatowym, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami stałymi, zalicza się do okresu 3-ch lat określonego w § 83, czas służby spędzony w charakterze pracownika stałego.

§ 98. Przepis § 84 stosuje się również do przypadków naruszenia przez pracownika obowiązków, określonych w § 19 ust. (1), przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego bez względu na upływ czasu.

§ 99. Skazanie wyrokiem sądu karnego, które w myśl przepisów karnych, obowiązujących na obszarze Państwa Polskiego do czasu wejścia w życie kodeksu karnego z 1932 r. pociągało za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, stanowi przeszkodę do mianowania lub przyjęcia w charakterze kandydata i powoduje zastosowanie do pracownika tych samych rygorów, jak dodatkowa kara utraty praw publicznych.

§ 100. (1) Przepisy niniejsze o odpowiedzialności dyscyplinarnej stosuje się do spraw dyscyplinarnych niezakończonych jeszcze prawomocnie w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, przy wznowieniu zaś postępowania dyscyplinarnego również do spraw przeprowadzonych według dawniejszych przepisów dyscyplinarnych.

(2) Właściwa władza może zastosować przepisy § 72 do kar porządkowych i dyscyplinarnych nałożonych po dniu 1 lutego 1934 r.

§ 101. Przy pociąganiu pracowników do odpowiedzialności za wykroczenia i występki służbowe, popełnione przez nich przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 102. (1) Przepisy § 71 stosuje się również do wykroczeń i występków służbowych, popełnionych przez pracowników przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, jeżeli rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczej (§ 98).

(2) Działalność komisji dyscyplinarnych przy dyrekcjach okręgowych kolei państwowych, nakładanie kar porządkowych oraz bieg terminu przedawnienia wykroczeń i występków służbowych ulega zawieszeniu na okres militaryzacji polskich kolei państwowych (dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 4 listopada 1944 r. o militaryzacji Polskich Kolei Państwowych (Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 55).

Rozdział 8.

Przepisy końcowe.

§ 103. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 104. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 23).

183.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1945 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Na podstawie art. 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U.R.P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze normuje uposażenie pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe":

1) mianowanych na stanowiska etatowe i zwanych pracownikami etatowymi;

2) odbywających służbę przygotowawczą na stanowiska etatowe i zwanych kandydatami.

§ 2. Ustanawia się 12 grup uposażenia zasadniczego pracowników etatowych i kandydatów, a w obrębie każdej grupy uposażenia z wyjątkiem pierwszej, 3 szczeble uposażenia według następującej tabeli:

Grupa uposażenia	Kwota uposażenia miesięcznego w złotych w szczeblu:		
	a	b	c
1.	2000	—	—
2.	1700	1850	2000
3.	1500	1600	1700
4.	1300	1400	1500
5.	1150	1225	1300
6.	1000	1075	1150
7.	850	925	1000
8.	700	775	850
9.	600	650	700
10.	500	550	600
11.	400	450	500
12.	300	350	400

§ 3. (1) Pracownicy osiągają w obrębie grupy uposażenia wyższy szczebel co trzy lata, w ogólnych terminach posunięć do wyższego szczebla dnia 1 stycznia i 1 lipca każdego roku.

(2) Czas pozostawania w szczeblach ulega skróceniu o pół roku w razie dobrej oceny kwalifkacji służbowej lub o półtora roku przy bardzo dobrej ocenie kwalifikacji służbowej.

(3) Do czasu pozostawania w szczeblach nie zalicza się:

1) czasu, za który pracownik nie ma prawa do uposażenia, z wyjątkiem okresu bezpłatnego urlopu, udzielonego do wykonywania prac panstwowych lub społecznych;

2) czasu, w którym pracownik posiadał niedostateczną ocenę kwalifkacji służbowej;

3) czasu trwania skutków kary dyscyplinarnej.

(4) Przy ustalaniu czasu pozostawania w szczeblach nie bierze się w rachubę czasu do trzech miesięcy, a czas powyżej trzech miesięcy liczy się za pół roku.

(5) Przy przyjęciu do służby w charakterze kandydata lub przy pierwszym mianowaniu na stanowisko etatowe bez odbywania służby przygotowawczej jako kandydat otrzymuje pracownik szczebel „a" w przyznanej mu grupie uposażenia.

(6) Wrazie przyznania wyższej grupy uposażenia otrzymuje pracownik w wyższej grupie szczebel bezpośrednio wyższy pod względem wysokości uposażenia od szczebla, posiadanego w grupie przed przyznaniem wyższego uposażenia, przy zastosowaniu przepisu ust. (4) o ustalaniu czasu pozostawania w szczeblach.

(7) W razie obniżenia grupy uposażenia pracownik zachowuje w niższej grupie szczebel oznaczony tą samą literą alfabetu, którą był oznaczony szczebel, posiadany przez niego w grupie uposażenia przed jej obniżeniem, przy czym czas pozostawania w szczeblu w grupie uposażenia przed jej obniżeniem zalicza się mu do czasu pozostawania w szczeblu w niższej grupie.

§ 4. (1) Kandydaci otrzymują uposażenie grupy bezpośrednio niższej od niższej grupy uposażenia, przywiązanej do stanowiska, na które odbywają służbę przygotowawczą.

(2) Przy mianowaniu na stanowisko etatowe otrzymują pracownicy uposażenie niższej grupy, przywiązanej do stanowiska, na które zostają mianowani, lub zachowują posiadaną grupę uposażenia, jeżeli grupa ta jest równa grupie lub wyższa od grupy, którą winni otrzymać przy mianowaniu, z wyjątkiem przypadków obniżenia grupy uposażenia w wykonaniu orzeczenia dyscyplinarnego.

(3) Pracownicy mianowani na własną prośbę na niższe stanowisko zachowują posiadanną grupę uposażenia, jeżeli grupa ta nie przekracza wyższej grupy uposażenia, przywiązanej do niższego stanowiska, na które ich mianowano, lub jeżeli mianowano ich na niższe stanowisko wskutek stwierdzenia przez kolejową komisję lekarską trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia służby na dotychczas zajmowanym stanowisku. W innych przypadkach pracownicy mianowani na własną prośbę na niższe stanowisko otrzymują wyższą grupę uposażenia, przywiązaną do niższego stanowiska, na które ich mianowano.

§ 5. (1) Pracownicy, którym właściwa władza powierzyła pełnienie obowiązków na stanowisku, do którego jest przywiązana grupa uposażenia wyższa od grupy przez nich posiadanej, otrzymują dodatek wyrównawczy w wysokości różnicy pomiędzy posiadaną a niższą grupą uposażenia, przywiązaną do stanowiska, na którym powierzono im pełnienie obowiązków, jeżeli nie zostanie przyznana im wyższa grupa uposażenia.

(2) Przy ustalaniu dodatku wyrównawczego uwzględnia się szczebel osiągnięty przez pracowników w posiadanej przez nich grupie uposażenia oraz bezpośrednio wyższej od tego szczebla co do wysokości uposażenia szczebel w grupie, do której przyznaje się dodatek wyrównawczy.

(3) W razie przyznania wyższej grupy uposażenia dodatek wyrównawczy odpada lub zostaje odpowiednio zmniejszony.

§ 6. Minister Komunikacji określa grupy uposażenia, przywiązane do stanowisk etatowych, przestrzegając zasady, **że dla każdego stanowiska winny być ustanowione dwie grupy uposażenia,** oraz ustala warunki przyznawania pracownikom etatowym wyższego uposażenia.

§ 7. (1) Pracownikom, pełniącym służbę w miejscowościach, w których koszty utrzymania przewyższają przeciętne koszty utrzymania, może być przyznany dodatek lokalny.

(2) Rada Ministrów określa miejscowości, w których przysługuje pracownikom dodatek lokalny, oraz ustala wysokość tego dodatku.

§ 8. (1) Ustanawia się dodatek rodzinny w wysokości **100 zł miesięcznie na każdego członka rodziny pracownika.**

(2) Za członka rodziny uważa się pozostające na utrzymaniu pracownika małżonka

i dzieci ślubne, nieślubne i przysposobione oraz pasierbów, w ieku do lat 14, a jeżeli uczęszczają do szkół — do czasu ich ukończenia oraz dzieci niezdolne zupełnie do pracy wskutek ułomności fizycznej bądź umysłowej, bądź wskutek nieuleczalnej choroby, lecz tylko do lat 24

(3) W wyjątkowych przypadkach może właściwa władza przyznać pracownikowi dodatek rodzinny na dzieci innych rodziców, pozostające na zupełnym utrzymaniu pracownika, które są sierotami po ofiarach wojny i nie posiadają prawa do zaopatrzenia z funduszów publicznych oraz nie mają żadnych środków utrzymania.

§ 9. (1) Pracownicy, mianowani na stanowiska kierownicze, otrzymują dodatek funkcyjny. Przepis ten stosuje się także do pracowników, pełniących co najmniej przez dwa miesiące obowiązki, przywiązane do stanowisk kierowniczych.

(2) Równocześnie można otrzymywać tylko jeden dodatek funkcyjny; w razie zbiegu tytułów do dwóch lub więcej dodatków funkcyjnych, służy uprawnionemu prawo wyboru.

(3) Dodatek funkcyjny nie należy się:

1) pracownikom, zawieszonym w pełnieniu służby;

2) pracownikom, niepełniącym z jakiegokolwiek powodu co najmniej przez dwa miesiące czynności, przywiązanych do stanowiska kierowniczego.

(4) Stanowiska kierownicze i wysokość dodatku funkcyjnego **w granicach od 100 do 1000 zł miesęcznie** określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 10. (1) Pracownikom mogą być przyznawane dodatki uzasadnione szczególnymi właściwościami służby lub wydajnoscą i racjonalizacją pracy.

(2) Warunki przyznawania i wysokość dodatków uzasadnionych wydajnością i racjonalizacją pracy, dodatków za służbę nocną, dodatków dla drużyn parowozów (wagonów motorowych, elektrowozów) lub pociągów określa Minister Komunikacji, warunki przyznawania i wysokość innych dodatków, uzasadnionych szczególnymi właściwościami służby, określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 11. (1) Pracownikowi służy prawo do jednego tylko uposażenia, jako wynagrodzenia za ogół czynności służbowych, połączonych z jego stanowiskiem służbowym.

(2) Pracownicy otrzymują za służbę poza ustalonymi godzinami pracy dodatkowe wynagrodzenie, którego warunki i wysokość określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 12. Należności pracowników w razie pełnienia czynności poza zwykłym miejscem służbowym i w przypadkach przeniesienia określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 13. Minister Komunikacji określa:

1) kategorie pracowników obowiązanych do noszenia munduru w służbie, warunki przyznawania umundurowania po cenach ulgowych i kategorie pracowników, otrzymujących bezpłatnie odzież ochronną;

2) warunki udzielania i spłaty oraz wysokość zaliczek na uposażenie;

3) warunki korzystania przez pracowników, ich rodziny i domowników z bezpłatnego lub ulgowego przejazdu i przewozu środkami komunikacyjnymi, pozostającymi pod zarządem Ministra Komunikacji;

4) warunki zwrotu opłat szkolnych za dzieci pracowników, uczęszczające do szkół.

§ 14. Pracownik i jego rodzina mają prawo do bezpłatnej opieki lekarskiej **i bezpłatnych środków leczniczych.**

§ 15. Pracownicy mogą otrzymywać nagrody pieniężne i zasiłki, na których wypłatę wstawiane będą corocznie odpowiednie sumy do planu finansowo-gospodarczego przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

§ 16. Uposażenie, dodatki i inne należności oraz nagrody pieniężne i zasiłki, wypłacane na zasadzie rozporządzenia niniejszego, wolne są od państwowego podatku dochodowego opłaty emerytalnej, jeżeli przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" inaczej nie stanowią, i innych opłat publicznoprawnych.

§ 17 (1) Minister Komunikacji określa, w jakich rozmiarach i pod jakimi warunkami pracownik może otrzymywać mieszkanie służbowe lub inne w budynkach, pozostających pod zarządem Ministra Komunikacji, oraz ustala normy należnośc za te mieszkania.

(2) Pracownicy, zajmujący mieszkania służbowe, powinni na wezwanie władzy opróżnić mieszkanie częściowo w terminie do dni 28 od dnia doręczenia im wezwania władzy, a całkowicie — w terminie do trzech miesięcy od dnia doręczenia wezwania w przypadkach:

1) rozwiązania stosunku służbowego;

2) zmiany stanowiska służbowego, z powodu którego nastąpiło wyznaczenie mieszkania.

(3) W razie dobrowolnego wystąpienia ze służby całkowite opróżnienie mieszkania służbowego powinno nastąpić z dniem rozwiązania stosunku służbowego.

(4) W przypadkach nieopróżnienia mieszkania służbowego w oznaczonych terminach władza pracownika może zarządzić eksmisję z zajmowanego mieszkania w drodze administracyjnej, za pośrednictwem organów bezpieczeństwa.

§ 18. Prawo do uposażenia powstaje:

1) dla wstępujących do służby, czy to po raz pierwszy czy ponownie, jeżeli istotne objęcie służby nie nastąpiło z dniem pierwszym miesiąca kalendarzowego, lecz w ciągu miesiąca; od dnia objęcia służby—uposażenie za czas do pierwszego dnia najbliższego miesiąca oblicza się dla pracowników w wysokości dziennej 1/30 części miesięcznego uposażenia; przepis ten dotyczy także ponownego powołania

emeryta do służby, powinien on jednak za ten czas i w takim samym stosunku zwrócić Skarbowi Państwa lub przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe" pobrane do końca miesiąca zaopatrzenie emerytalne (odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek); przepis co do częściowego obliczania uposażenia pracownika ma również zastosowanie we wszystkich innych przypadkach, w których pracownikowi nie należy się uposażenie miesięczne w całości;

2) w innych przypadkach z dniem pierwszym najbliższego miesiąca kalendarzowego po dniu mianowania lub po dniu powstania warunków, uzasadniających zmianę uposażenia, jeżeli dzień mianowania albo zmiany warunków nie zbiega się z terminem płatności uposażenia; w razie zmiany miejsca służbowego, pociągającego za sobą zmianę wysokości uposażenia, prawo do uposażenia, odpowiadającego nowemu miejscu służbowemu, przysługuje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego po zwolnieniu od poprzednich obowiązków służbowych.

§ 19. Uposażenie powinno być obniżone:

1) w razie mianowania pracownika na własną prośbę na stanowisko niższe, jeżeli ostatnio pobierane uposażenie przekracza najwyższe uposażenie, jakie w myśl przepisów mogą otrzymywać pracownicy na tym stanowisku; jednak w przypadkach mianowania pracownika na własną prośbę na niższe stanowisko z powodu trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do zajmowania dotychczasowego stanowiska, stwierdzonej przez komisję lekarską, pracownik zachowuje posiadaną grupę uposażenia;

2) w wykonaniu orzeczenia dyscyplinarnego.

§ 20. Pracownik zachowuje prawo do uposażenia:

1) w czasie nieobecności na służbie z powodu choroby;

2) w czasie urlopu dla poratowania zdrowia (zdrowotnego);

3) w czasie urlopu wypoczynkowego;

4) w czasie nieobecności na służbie z powodu odosobnienia, wywołanego w myśl obowiązujących przepisów chorobą zakaźną wśród domowników.

§ 21. Pracownik, który z polecenia władzy nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego w całości lub w części, otrzymuje za każdy dzień niewykorzystanego urlopu odszkodowanie w wysokości i na warunkach, określonych przez Ministra Komunikacji.

§ 22. (1) Na czas pełnienia obowiązkowej służby wojskowej w szeregach pracownik traci prawo do uposażenia od najbliższego terminu płatności. Po powrocie z tej służby do służby kolejowej pracownikowi służy prawo do uposażenia według zasad, określonych w § 18 pkt 1).

(2) W czasie odbywania ćwiczeń wojskowych pracownik otrzymuje uposażenie.

(3) Pracownik powołany do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub ze względu na bezpieczeństwo Państwa albo do wojskowej służby komunikacji w obronie Państwa otrzymuje uposażenie określone dla powołanych do służby wojskowej podczas mobilizacji; jeżeli uposażenie pracownika z tytułu służby wojskowej jest niższe od jego uposażenia w służbie kolejowej, otrzymuje on od przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" różnicę do wysokości uposażenia w służbie kolejowej. Przy obliczaniu różnic uwzględnia się każdorazowo zmiany, zachodzące w uposązeniu w służbie kolejowej i wojskowej.

§ 23. (1) W razie dostania się pracownika ze służby wojskowej, z wojskowej służby komunikacji w obronie Państwa lub ze służby kolejowej do niewoli lub zaginięcia na terenie działań wojennych albo na terenie zajętym przez nieprzyjaciela prawo do uposażenia ulega zawieszeniu do dnia jego powrotu. Jeżeli jednak przebywający w niewoli (zaginiony) pozostawił rodzinę (żonę, dzieci), zawieszeniu ulega tylko połowa uposażenia.

(2) Rodzina (żona, dzieci) przebywającego w niewoli (zaginionego) pracownika, której jest jedynym żywicielem, otrzymuje różnicę między wypłacanym jej uposażeniem wojskowym a połową uposazenia pracownika w służbie kolejowej. W tych samych granicach wypłaca się żonie, żyjącej w separacji oraz dzieciom pracownika, jeżeli pobierają alimenty, część uposażenia w wysokości alimentów.

(3) W przypadkach, w których okoliczności towarzyszące dostaniu się do niewoli wskazują na to, że pracownik popadł w niewolę rozmyślnie, zawiesza sę również prawo do uposażenia rodzinie.

(4) Po powrocie pracownika i po stwierdzeniu, że dostał sę do niewoli lub zaginął bez własnej winy, otrzymuje on za cały czas niewoli (zaginięcia) uposażenie, określone w § 24 ust. (3), z potrąceniem kwot uposażenia, wypłaconego rodzinie w czasie jego niewoli (zaginięcia).

(5) Jeżeli pracownik, który zaginął na terenie działań wojennych, lub na terenie zajętym przez nieprzyjaciela, nie odnajdzie się najpóźniej w ciągu roku od dnia ratyfikacji pokoju, rodzina zaginionego traci prawo do uposażenia, otrzymuje natomiast tymczasowe zaopazrtenie w myśl obowiązujących przepisów W wyjątkowych przypadkach Minister Komunikacji władny jest przedłużyć ten termin.

§ 24. Przepisy, zawarte w § 22 ust. (3) i § 23, stosuje sę do pracownika, który w czasi zarządzonej mobilizacji lub w ciągu trwania wojny wstępuje dobrowolnie do służby wojskowej, jeżeli uzyskał zezwolenie władzy na dobrowolne wstąpienie do wojska.

§ 25. (1) W czasie trwania zawieszenia w służbie pracownik otrzymuje połowę uposażenia od najbliższego terminu płatności.

(2) Jeżeli zawieszenie pracownika w służbie nastąpiło wskutek:

1) nieprawomocnego wyroku sądu karnego, orzekającego utratę praw publicznych,

2) nieprawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego o wydaleniu ze służby,

wstrzymuje się wypłatę uposażenia do dnia prawomocności wyroku sądu karnego albo orzeczenia dyscyplinarnego.

(3) W razie umorzenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego, uniewinnienia pracownika, nałożenia na niego kary porządkowej albo kary dyscyplinarnej z wyjątkiem kary zwolnienia bądź wydalenia ze służby wypłaca się pracownikowi wstrzymane uposażenie.

§ 26 (1) Pracownikowi służy prawo do uposażenia utraconego wskutek kary dyscyplinarnej, jeżeli we wznowionym postępowaniu dyscyplinarnym uniewinniono go.

(2) Prawo to służy w razie śmierci pracownika członkom jego rodziny, uprawnionym do zaopatrzenia wdowiego lub sierocego.

§ 27. (1) Prawo do uposażenia nie przysługuje:

1) w czasie, w którm pracownikowi należą się diety z tytułu piastowania mandatu do izb ustawodawczych,

2) w czasie samowolnego opuszczania lub uchylania się od służby,

3) w czasie odbywania kary pozbawienia wolności.

(2) Wypłacone za powyższe okresy czasu uposażenie ulega zwrotowi.

(3) W przypadkach, w których pracownik nie ma prawa do uposażenia, nie przysługuje mu również prawo do innych należności, określonych na podstawie rozporządzenia niniejszego: w czasie, w którym należy się pracownikowi uposażenie zmniejszone, odpowiedniemu zmniejszeniu ulegają inne przysługujące mu należności, określone na podstawie rozporządzenia niniejszego.

§ 28. (1) W przypadkach, wymienionych w § 25 ust. (2) i 27 ust. (1), pkt 3), władza może przyznać rodzinie (żonie, dzieciom) pracownika na czas, w którym nie pobiera on uposażenia, zasiłek na utrzymanie nieprzewyższający połowy uposażenia pracownika.

(2) Zasiłek potrąca się w razie wypłaty pracownikowi uposażenia za czas, w którym nie otrzymywał on uposażenia.

§ 29. Prawo do uposażenia gaśnie:

1) w razie śmierci pracownika z ostatnim dniem kalendarzowego miesiąca, w którym nastąpiła śmierć,

2) w innych przypadkach z dniem rozwiązania stosunku służbowego.

§ 30. (1) Z uposażenia mogą być dokonywane potrącenia na podstawie:

1) przepisów ustaw;

2) sądowych tytułów wykonawczych;

3) zarządzeń władz administracyjnych lub władz przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

(2) Na podstawie zarządzeń administracyjnych potrącenia mogą być dokonywane jedynie w celu zaspokojenia roszczeń:

1) Skarbu Państwa z tytułu należności i danin;

2) przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" z tytułu stosunku służbowego albo odpowiedzialności materialnej pracowników za szkody, wynikłe z ich winy i w związku z ich czynnościami służbowymi.

(3) Roszczeniom Skarbu Państwa tudzież przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" służy, bez względu na czas ich powstania, pierwszeństwo zaspokojenia przed innymi roszczeniami. Wyjątek stanowią roszczenia o alimenty, które powinny być traktowane na równi z roszczeniami Skarbu Państwa i przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

(4) Co do dopuszczalności i wysokości potrąceń należy stosować przepisy dotyczące egzekucji sądowej i administracyjnej. Nie dotyczy to następujących należności, które można potrącać w całości niezależnie od potrąceń z innego tytułu:

1) rat zaliczeń na uposażenie;

2) opłat za świadczenia Skarbu Państwa, lub przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" w naturze;

3) potrąceń wypłaconego uposażenia za czas, w którym nie przysługuje prawo do uposażenia;

4) kar pieniężnych i grzywien, przewidzianych w przepisach o stosunku służbowym;

5) rat niedoborów przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", ujawnionych przy rewizji kas, powstałych w związku z czynnościami służbowymi pracowników;

6) należności za przejazd pracowników, ich rodzin i domowników, którym przysługują ulgi przejazdowe i przewozowe, bez biletów lub za biletami nieważnymi albo niewłaściwymi.

(5) Z tytułu kar pieniężnych nie można potrącać miesięcznie więcej niż 1/10 część uposażenia.

(6) Potrąceń dokonywa władza asygnująca uposażenie.

§ 31. Terminy płatności uposażenia określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 32. Odstępowanie pod jakimkolwiek tytułem prawa do uposażenia jest niedozwolone. Każda przeciwna temu umowa jest nieważna.

§ 33. Pracownik zwolniony ze służby, który nie ma prawa ani do zaopatrzenia emerytalnego ani do odprawy z mocy obowiązujących przepisów emerytalnych, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości i na zasadach, określonych przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 34. W razie śmierci pracownika przyznaje sę osobie, która poniesie koszty pogrzebu, zwrot tych kosztów, przy czym:

1) jeżeli koszty pogrzebu poniesie żona, dzieci lub rodzice, przyznaje się na pokrycie tych kosztów ryczałt w wysokości trzymiesięcznego ostatniego uposażenia zmarłego pracownika,

2) jeżeli koszty pogrzebu ponos inna osoba, przyznaje się jej zwrot kosztów rzeczywiście poniesionych i udowodnionych , najwyżej jednak do wysokości, określonej w pkt (1).

§ 35. (1) Roszczenia pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Kolej Państwowe", wy-

nikające z tytułu uposażenia, przedawniają się po upływie trzech lat od dnia powstania tytułu prawnego.

(2) Roszczenia pracowników z tytułu innych należności, określonych na podstawie rozporządzenia niniejszego, przedawniają się po upływie trzech miesięcy od dnia powstania tytułu prawnego.

(3) Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przedsięwziętą przez pracownika u władzy przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" asygnującej uposażenie w celu ustalenia lub dochodzenia wierzytelności.

§ 36. (1) Pracownicy przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" przeniesieni z urzędu do służby w Ministerstwie Komunikacji lub funkcjonariusze państwowi Ministerstwa Komunikacji, przeniesieni z urzędu do służby w przedsębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe", otrzymują grupę uposażenia odpowiadającą grupie uposażenia posiadanej przed przeniesieniem, przywiązanej do hierarchicznie równorzędnego stanowiska.

(2) Minister Komunikacji określa, które grupy uposażenia pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" odpowiadają hierarchicznie grupom uposażenia funkcjonariuszów państwowych.

§ 37. Uposażenie, określone niniejszym rozporządzeniem, otrzymują pracownicy, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami etatowymi, stałymi lub praktykantami.

§ 38. (1) Pracownicy, pozostający w służbie w dniu 1 października 1945 r. zostają zaszeregowani do następujących grup uposażenia, o ile przepis ust. (3) inaczej nie stanowi:

1) pracownicy etatowi i praktykanci:

dotychczasowa grupa uposażenia	grupa uposażenia według rozporządzenia niniejszego
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11—12	11
13—14	12

2) pracownicy stali:

dotychczasowa kategoria płacy	grupa uposażenia według rozporządzenia niniejszego
1	9
2	10
3 i 4	11
5 i 6	12

(2) Jako dotychczasową grupę uposażenia lub kategorię płacy uważa się grupę lub kategorię płacy, posiadaną przez pracownika w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

(3) Pracownicy, pozostający w służbie w dniu 1 października 1945 r., którzy w myśl przepisu ust. (1) byliby zaszeregowani do grupy uposażenia niższej od grupy uposażenia, przysługującej pracownikom przy mianowaniu na stanowiska etatowe, zostają zaszeregowani do grup uposażenia na podstawie § 4 ust. (2), jeżeli są mianowani na dane stanowisko etatowe.

§ 39. Pracownicy otrzymujący do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego dodatek wyrównawczy w wysokości różnicy pomiędzy posiadaną grupą uposażenia a grupą przywiązaną do stanowiska, na którym właściwa władza powierzyła im pełnienie obowiązków, otrzymują dodatek wyrównawczy przy zastosowaniu § 5, jeżeli przepis § 38 ust. (3) nie stanowi inaczej.

§ 40. (1) Do czasu pozostawania w szczeblach zalicza się przy zaszeregowaniu pracowników do grup uposażenia z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego czas pozostawania w ostatnio posiadanej grupie uposażenia lub kategorii płacy w pełni, przy zastosowaniu przepisu § 3 ust. (4), z wyjątkiem pracowników posiadających dotychczasową 12, 13 lub 14 grupę uposażenia oraz pracowników posiadających 4, 5 lub 6 kategorie płacy, którzy przy zaszeregowaniu do 11 lub 12 grupy otrzymują w tej grupie szczebel „a" z początkowym terminem pozostawania w szczeblach od dnia 1 lipca 1945 r.

(2) Czas pozostawania w ostatnio posiadanej grupie uposażenia lub kategorii płacy w okresie od 1 września 1939 r. do dnia ponownego przyjęcia pracownika do służby w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe" zalicza się do czasu pozostawania w szczeblach, jeżeli czas ten został zaliczony do czasu służby pracownika.

§ 41. (1) **W okresie trwania wyjątkowych** powojennych warunków gospodarczych przyznaje się pracownikom **dodatek gospodarczy** w następujących wysokościach:

		miesięcznie
w grupach uposażenia:	1 — 4	— 1.000 zł
„ „	5 — 8	— 800 „
„ „	9—12	— 700 „

(2) Do dodatku gospodarczego stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia w sprawie uposażenia.

§ 42. Zasiłku wyrównawczego, przyznanego pracownikom na podstawie § 41 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U.R.P. Nr 4 poz. 24) nie uwzględnia się przy przyznaniu pracownikom uposażenia na podstawie niniejszego rozporządzenia.

§ 43. Roszczenia pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", wynikające z tytułu uposażenia i innych należności na podstawie przepisów obowiązujących do

dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, przedawniają się po upływie sześciu miesięcy od tego terminu, przy odpowiednim zastosowaniu przepisów § 35 ust. (3) co do przerwy biegu przedawnienia.

§ 44. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 45. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 października 1945 r.

(2) Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U.R.P. Nr 4, poz. 24).

184.

Uchwała Rady Ministrów z dnia 15 listopada 1945 roku w sprawie utworzenia Nadzwyczajnej Komisji dla spraw kolejowych.

1. Celem usprawnienia komunikacji kolejowej powołuje się Nadzwyczajną Komisję dla spraw kolejowych.

2. W skład Nadzwyczajnej Komisji wchodzą: Przewodniczący Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów jako Przewodniczący, Prezes Centralnego Urzędu Planowania, jako Zastępca Przewodniczącego, Minister Komunikacji, przedstawiciel Ministra Komunikacji, przedstawiciel Ministra Bezpieczeństwa Publicznego oraz dwaj delegaci Z.Z.K.

3. Nadzwyczajna Komisja jest uprawniona do wydawania zarządzeń potrzebnych celem usprawnienia komunikacji, w pierwszym rzędzie w zakresie:

a) wykonywania planów przewozowych,

b) spraw zużycia węgla na PKP,

c) wykonania zobowiązań innych resortów względem PKP,

d) spraw zaopatrzenia kolejarzy,

e) stanu ilościowego pracowników PKP,

f) bezpieczeństwa ruchu kolejowego,

g) pociągnięcia do odpowiedzialności winnych niesprawnego funkcjonowania kolei.

4. W wypadkach nagłych uprawnienia powyższe przysługują Przewodniczącemu Nadzwyczajnej Komisji, względnie jego zastępcy. Nadzwyczajna Komisja winna zawiadomić zainteresowanego Ministra o każdym zarządzeniu, wchodzącym w zakres jego kompetencji.

5. Postanowienia Nadzwyczajnej Komisji w kwestiach wymienionych w punkcie 3c powzięte w obecności zainteresowanego Ministra winny być przedstawione na najbliższym posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego, a do czasu powzięcia uchwały w tym przedmiocie przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów mają moc uchwały powziętej przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministów.

6. Nadzwyczajna Komisja powoła na terenach Dyrekcyj Kolejowych Specjalne Komisje Dyrekcyjne, określając zakres ich praw, obowiązków oraz ich skład. Nadzwyczajna Komisja może panodto ustanowić swoich delegatów w poszczególnych dyrekcjach i działach pracy PKP.

7. Na pokrycie wydatków związanych z działalnością Nadzwyczajnej Komisji Minister Skarbu w ramach budżetu Ministerstwa Kolei otworzy kredyt specjalny w wysokości 3 milionów złotych.

8. Z funduszów Ministerstwa Przemysłu przekazuje się do dyspozycji Nadzwyczajnej Komisji kwotę siedmiu milionów złotych z sum przeznaczonych na pokrycie premii za wykonanie planu węglowego za trzecią dekadę października i pierwszą dekadę listopada 1945 roku, na nagrody dla tych kolejarzy, którzy odznaczyli się szczególnie wydajną pracą.

9. Nadzwyczajną Komisję powołuje się na okres trzymiesięczny. Termin ten może być skrócony lub przedłużony przez Radę Ministrów na wniosek Nadzwyczajnej Komisji.

185.

Dekret z dnia 16 lutego 1945 r. o zmianie przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego (patrz tekst Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 28).

186.

Dekret z dnia 14 marca 1945 r. o zmianie prawa o ustroju sądów powszechnych (patrz tekst Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 46).

187.

Dekret z dnia 13 kwietnia 1945 r. o podatku wojskowym (patrz tekst Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 74).

188.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 17-go kwietnia 1945 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej w sprawie przeprowadzenia przymusowych szczepień ochronych przeciw durowi brzusznemu (patrz tekst Dz. Urz. R. P. Nr 15, poz. 88).

189.

Rozporządzenie Ministra Administracji Publicznej z dnia 15 maja 1945 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w sprawie wykonania dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 roku o podatku wojskowym (patrz tekst Dz. U. R. P. Nr 20, poz. 114).

190.

Dekret z dnia 6 czerwca 1945 r. o uzupełnieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego (patrz tekst Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 149).

191.

Dekret z dnia 7 lipca 1945 r. o odtworzeniu dyplomów, świadectw z ukończenia nauki (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 164).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U.R.P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Jeżeli zaginął lub uległ zniszczeniu dyplom naukowy lub świadectwo z ukończenia wszelkiego rodzaju szkół i kursów lub poszczególnych klas tego rodzaju zakładów naukowych, praktycznej nauki zawodu, odbycia praktyki zawodowej, świadectwo lub dyplom na tytuł mistrza lub czeladnika i wszelkiego rodzaju stanowiska w zawodzie lub pracy zawodowej, a zainteresowana osoba nie może uzyskać nowego dokumentu lub jego duplikatu albo zastępczego zaświadczenia w instytucji lub u osoby, która dokument wystawiła, z powodu zaginięcia lub zniszczenia akt, albo zwinięcia wymienionej instytucji lub śmierci tej osoby, bez pozostawienia akt, wówczas osoba zainteresowana może wystąpić do sądu grodzkiego miejsca swego zamieszkania z wnioskiem o odtworzenie zaginionego lub zniszczonego dokumentu.

Art. 2. Wniosek o odtworzenie dokumentu winien zawierać dokładną treść zaginionego lub zniszczonego dokumentu, o ile możliwe, w dosłownym jego brzmieniu i żądanie odtworzenia go zgodnie z tą treścią oraz powołanie dowodów na jego poparcie.

Art. 3. (1) Do wniosku o odtworzenie dokumentu winno być dołączone zaświadczenie instytucji lub osoby, która dokument wystawiła, stwierdzające odmowę wystawienia nowego dokumentu lub duplikatu z powodu zaginięcia lub zniszczenia akt, a w przypadku zwinięcia powyższej instytucji lub śmierci tej osoby— świadczenie władzy gminnej miejsca wystawienia dokumentu, stwierdzającego zwinięcie instytucji lub śmierć osoby i niepozostawienie przez nią akt, na podstawie których mógłby być wystawiony nowy dokument lub jego duplikat.

(2) Przepis ust. (1) stosuje się również przy odtwarzaniu dokumentów, wystawionych za granicą, z tą różnicą, iż podpisy na zaświadczeniach, stwierdzających niemożność wystawienia nowego dokumentu lub jego duplikatu albo autentyczność zaświadczenia, winny być stwierdzone przez konsulat lub przedstawicielstwo polskie. Zaświadczenia powyższe mogą być także wystawiane przez konsulaty lub przedstawicielstwa polskie za granicą.

(3) Bez złożenia wymienionych w ust. (1) lub (2) zaświadczeń wniosek o odtworzenie dokumentów jest niedopuszczalny i podlega odrzuceniu na posiedzeniu niejawnym.

(4) Do czasu utworzenia konsulatów i przedstawicielstw polskich za granicą wnioski o odtworzenie dokumentów, wystawionych poza granicami kraju, można składać bez załączenia zaświadczeń wymienionych w ust. (2).

Art. 4. Przy nadaniu biegu wnioskowi o odtworzenie akt sędzia zarządzi ogłoszenie o złożeniu tego wniosku w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Oświaty, jeżeli sprawa będzie dotyczyć odtworzenia wyplomów i świadectw zakładów naukowych, a w Monitorze Polskim, jeżeli sprawa będzie dotyczyć innych dyplomów i świadectw. Ogłoszenie to winno zawierać wskazanie osoby wnioskodawcy i jego miejsca zamieszkania, treść wniosku z dokładnym wskazaniem instytucji lub osoby, przez które dokument miał być wystawiony, oraz wezwanie do wszystkich instytucji i osób, posiadających jakiekolwiek wiadomości w sprawie, o nadsyłanie sądowi na piśmie lub zgłaszanie do protokółu doniesień co do bezzasadności wniosku. Doniesienia te są wolne od wszelkich opłat sądowych.

Art. 5. (1) Po nadejściu dowodu, stwierdzającego dokonanie przepisanych w art. 4 ogłoszeń, sędzia wyznacza rozprawę tak, aby od ukazania się w pismach ogłoszenia do rozprawy upłynęło nie mniej, niż jeden miesiąc.

(2) Postępowanie z wniosków o odtworzenie dokumentów odbywa się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego cz. I, o ile przepisy następne nie stanowią inaczej.

(3) Sąd w tym postępowaniu zbiera dowody z urzędu i nie jest ograniczony do dowodów, o których powziął wiadomość z akt sprawy lub oświadczeń stron, ani nie jest skrępowany co do dopuszczenia dowodów sprzeciwem stron. Przy rozpoznaniu sprawy sąd bierze pod rozwagę także nadesłane i zgłaszane do protokółu doniesienia i powołane w nich dowody.

Art. 6. Orzeczenia sądu, rozstrzygające wnioski o odtworzenie dokumentów, zapadają w formie postanowień. Orzeczenia uwzględniające wniosek poza zachowaniem przepisu art. 348 kodeksu postępowania cywilnego winny zawierać jeszcze dokładną treść zaginionego lub zniszczonego dokumentu, oznaczenie instytucji lub osoby, która dokument wystawiła, oraz datę jego wystawienia przynajmniej przybliżoną. W przypadku niemożności odtworzenia istotnej treści dokumentu wniosek podlega całkowitemu oddaleniu.

Art. 7. W razie uwzględnienia wniosku sąd zarządzi ogłoszenie w Monitorze Polskim. Ogłoszenie to winno zawierać dokładną treść postanowienia, odtwarzającego zaginiony lub zniszczony dokument oraz wzmiankę o prawie i terminie do zaskarżenia tego postanowienia ze wskazaniem instytucji i osób, którym to prawo służy.

Art. 8. Od postanowień, uwzględniających wnioski o odtworzenie dokumentu, służy pro-

kuratorowi, władzom bezpieczeństwa publicznego oraz instytucjom i osobom, które według postanowienia sądu dokument wystawiły, zażalenie w terminie siedmiodniowym od ukazania się przepisanego w art. 7 ogłoszenia.

Art. 9. Orzeczenia drugiej instancji są ostateczne.

Art. 10. Po uprawomocnieniu się postanowienia, odtwarzającego zaginiony lub zniszczony dokument, sąd wyda osobie zanteresowanej na jej żądanie wypis tego postanowienia. Wypis ten zastępuje całkowicie utracony dokument i posiada taką samą moc, jak ten dokument.

Art. 11. W przypadku późniejszego ujawnienia, iż postanowienie uwzględniające wniosek o odtworzenie dokumentu, oparte zostało na fałszywych dowodach lub uzyskane zostało przez czyn karalny, sąd, który ostatnio orzekł w sprawie, wznawia z urzędu postępowanie w sprawie i uchyla wydane przezeń postanowienie oraz orzeka ponownie o żądaniu wniosku. Podstawą wznowienia postępowania może być tylko skazujący prawomocny wyrok sądu karnego. Wznowienie postepowania może nastąpić także w przypadku niemożności wszczęcia lub umorzenia postepowania karnego w sprawie z innych powodów, niż brak dowodów winy lub cech przestępstwa.

Art. 12. W przypadku uchylenia postanowienia, uwzględniającego wniosek o odtworzenie dokumentu, i oddalenia tego wniosku po wznowieniu postępowania w sprawie, sąd zarządzi odebranie od zainteresowanej osoby przez komornika lub organa bezpieczeństwa wydanego jej wypisu postanowienia, o ile wypis ten nie został w toku postępowania w sprawie dołączony do akt. Jeżeli wypis ten będzie się znajdował w posiadaniu urzędu lub innej instytucji publicznej, sąd zwróci się do tych instytucyj o nadesłanie wypisu w celu dołączenia do akt sprawy. Odebrany lub znajdujący sie w aktach sprawy wypis ulega skasowaniu przez przekreślenie go na krzyż i pozostaje w aktach sprawy.

Art. 13. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 14. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

192.

Dekret z dnia 23 czerwca 1945 r. Przepisy wprowadzające Kodeks Wojskowego Postępowania Karnego (patrz tekst Dz. U. R. P Nr 36, poz. 215).

193.

Dekret z dnia 23 czerwca 1945 r. Kodeks Wojskowy Postępowania Karnego (patrz tekst Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 216).

194.

Dekret z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń (patrz tekst Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 220).

195.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 września 1945 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (patrz Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 218).

196.

Dekret z dnia 29 września 1945 roku o zmianie ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 236).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U.R.P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Art. 9 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U.R.P. Nr 65, poz. 636), zmienionej ustawą z dnia 7 listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 101, poz. 773) otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 9. Młodociani obowiązani są do uczęszczania na naukę zawodową lub dokształcającą.

Do obowiązujących godzin pracy wlicza się godziny nauki zawodowej lub dokształcającej w szkołach dla młodocianych pracowników, uczniów, terminatorów i praktykantów w liczbie nie przekraczającej ośmnastu godzin tygodniowo, niezależnie od tego, czy nauka odbywa się w szkole w godzinach prac młodocianego, czy też poza tymi godzinami. Regularne odbywanie tej nauki winno być wykazane poświadczeniem odnośnego zakładu naukowego".

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

197.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 wrześnie 1945 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucji prawa publicznego (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 254).

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz

instytucyj prawa publicznego (Dz. U.R.P. Nr 13, poz. 92) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 17 ust. (4) słowa „50.000 zł" zmienia się na 5.000.000 zł".

2) w § 17 ust. (5) słowa „500.000 zł,, zmienia sę na 5.000.000" zł,

3) w § 33 słowa „5.000 zł" zmienia się na „100.000 zł",

4) w § 39 ust. (2) słowa „1.000 zł" zmienia się na „20.000 zł".

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się właściwym ministrom.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

198.

Dekret z dnia 16 listopada 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 300).

Wyciąg z dekretu:

Art. 2.

Kto dopuszcza się aktów sabotażu przez:

1) niszczenie lub czynienie niezdatnymi do użytku zakładów lub urządzeń użyteczności publicznej albo komunikacji publicznej bądź urządzeń służących obronie Państwa Polskiego lub sprzymierzonego;

2) uniemożliwienie lub utrudnienie prawidłowego działania zakładów lub urządzeń wymienionych w pkt. 1);

3) wytwarzanie zupełnie lub w znacznym stopniu niezdatnych przedmiotów wojskowego użytku,

podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 3 lub dożywotnio albo karze śmierci.

Art. 25.

Kto umyślnie w zakładach państwowych lub samorządowych albo działających z udziałem finansowym lub pod zarządem Państwa lub samorządu, bądź też prowadzonych przez przedsiębiorstwa państwowe lub samorządowe albo przez instytucje prawa publicznego lub spółdzielnie:

1) obniża poziom wytwórczości przez pogorszenie jakości wytworów lub przez zmniejszenie wydajności pracy własnej albo podwładnego personelu lub

2) uchylając się od wykonania ciążącego na nim obowiązku przedsiębrania należytych starań o urządzenie techniczne zakładu albo o jego surowce lub towary, pogarsza znacznie stan tych urządzeń albo marnotrawi surowce lub towary, podlega karze więzienia.

Art. 28.

Kto, będąc przełożonym albo pracodawcą, złośliwie lub uporczywie uchyla się od wykonania ciążącego na nim ustawowego lub społecznego obowiązku dbałości o dobro pracowników i przez to naraża ich na szkodę,

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

Przestępstwa urzędnicze.

Art. 30.

(1) Odpowiedzialności karnej, przewidzianej dla urzędników, ulegają oprócz osób wymienionych w art. 292 kodeksu karnego 1932 r. nadto funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych lub samorządowych albo działających z udziałem finansowym Państwa lub samorządu albo znajdujących się pod zarządem państwowym lub samorządowym, a nadto organizacji mających zlecone czynności w zakresie zarządu państwowego lub samorządowego.

(2) Narówni z osobami wymienionymi w ust. (1) odpowiedzialności karnej ulegają członkowie władz i funkcjonariusze spółdzielni oraz związku rewizyjnego spółdzielni.

Art. 31.

Kto, powołując się na swój wpływ na urzędnika (art. 30), podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu przy jego pomocy, sprawy urzędowej i za to przyjmuje dla siebie lub innej osoby korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, bądź takiej korzyści żąda,

podlega karze więzienia.

Art. 32.

Nie podlega karze, kto na żądanie udzielił lub obiecał udzielić urzędnikowi (art. 30) albo innej osobie korzyści majątkowej lub osobistej w związku z jego urzędowaniem, jeżeli powiadomił o tym władzę powołaną do ścigania przestępstw, zanim władza ta dowiedziała się o tym, lub najpóźniej przy pierwszym przesłuchaniu w toku postępowania karnego ujawnił prawdę.

199.

Dekret z dnia 16 listopada 1945 r. o postępowaniu doraźnym (patrz tekst Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 301).

200.

Dekret z dnia 16 listopada 1945 roku o utworzeniu i zakresie działania Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 302).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Db. U.R.P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezdium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1.

Do wykrywania i ścigania przestępstw, godzących w interesy życia gospodarczego lub

społecznego Państwa, a zwłaszcza: przywłaszczenia, grabieży mienia publicznego albo będącego pod zarządem publicznym, korupcji, łapownictwa, spekulacji i t zw. szabrownictwa — powołuje się Komisję Specjalną do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym, zwaną w dalszym ciągu niniejszego dekretu Komisją Specjalną.

Art. 2.

Komisja Specjalna lub jej delegatura upoważniona jest do przyjmowania od każdego obywatela doniesień o przestępstwach ściganych w trybie niniejszego dekretu

Art. 3.

(1) Komisja Specjalna składa się z przewodniczącego oraz 8 członków.

(2) Przewodniczącego Komisji mianuje Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

(3) Członków Komisji mianuje Prezydium Krajowej Rady Narodowej po jednym spośród kandydatów, przedstawionych przez:

a) Prezesa Rady Ministrów,
b) Ministra Sprawiedliwości,
c) Ministra Obrony Narodowej,
d) Ministra Bezpieczeństwa Publicznego,
e) Ministra Administracji Publicznej,
f) Dyrektora Biura Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej,
g) Centralną Komisję Związków Zawodowych,
h) Związek Samopomocy Chłopskiej.

Art. 4.

(1) Organem wykonawczym Komisji Specjalnej jest biuro wykonawcze.

(2) Członków biura wykonawczego powołuje Prezydium Krajowej Radv Narodowej według swego uznania.

Art. 5.

(1) Komisja Specjalna może tworzyć delegatury.

(2) Delegatury mogą być stałe dla pewnych okręgów administracyjnych, bądź też czasowe — dla załatwienia określonych spraw.

Art. 6.

(1) Stała delegatura Komisji Specjalnej składa sę z 3—5 członków wyznaczonych przez Komisję Specjalną według jej uznania.

(2) W skład delegatury stałej mogą wchodzić ponadto specjalnie w tym celu upoważnieni członkowie biura wykonawczego Komisji Specjalnej.

(3) W przypadku przewidzianym w ust. (2) przewodniczącym delegatury stałej jest członek biura wykonawczego Komisji Specjalnej.

Art. 7.

Delegatura czasowa składa się z członków wyznaczonych przez Komisję Specjalną według jej uznania.

Art. 8.

Członkowie Komisji Specjalnej, biura wykonawczego oraz delegatur stałych i czasowych mogą być każdej chwili odwołani przez władzę mianującą.

Art. 9.

(1) Budżet Komisji Specjalnej objęty jest budżetem Krajowej Rady Narodowej.

(2) Wewnętrzną organizację, sposób urzędowania oraz tryb postępowania Komiji Specjalnej, w szczególności w zakresie przepisów w przedmiocie podejmowania postanowień Komisji Specjalnej, stosunek służbowy oraz normy uposażenia członków biura wykonawczego, delegatur i innych pracowników Komisji, nie pozostających w służbie państwowej lub samorządowej, ustali Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

(3) Członkowie Komisji Specjalnej, biura wykonawczego i delegatur mają prawo do bezpłatnego korzystania z państwowych środków komunikacji na terenie całego państwa.

Art. 10.

(1) W sprawach o przestępstwa, ścigane przez Komisję Specjalną, orzekają sądy właściwe według obowiązujących przepisów prawa.

(2) Komisja Specjalna, nie kierując sprawy na drogę postępowania sądowego, może po przeprowadzeniu dochodzenia skierować sprawcę do pracy przymusowej, jeżeli jego działanie pozostaje w związku ze wstrętem do pracy albo stwarza niebezpieczeństwo popełnienia nadużyć lub dopuszczania się szkodnictwa gospodarczego.

(3) Skierowanie do pracy przymusowej winno następować na czas określony, jednak nie przekraczający lat 2. Komisja może zarządzić przedterminowe zwolnienie.

Art. 11.

Wszystkie władze i urzędy państwowe i samorządowe oraz władze sądowe i prokuratorskie tudzież wszelkie organa kontroli społecznej obowiązane są wykonywać postanowienia Komisji Specjalnej oraz jej delegatur, wydane w zakresie ich właściwości.

Art. 12.

Komisja Specjalna oraz delegatury mogą żądać przekazania im spraw o przestępstwa, należące do ich właściwości, a prowadzone przez organa prokuratorskie lub władze sądowe-śledcze albo bezpieczeństwa publicznego.

Art. 14.

Wszelkie postanowienia Komisji Specjalnej są ostateczne; od postanowień tych nie służy żaden środek prawny.

Art. 15.

Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom: Sprawiedliwości, Obrony Narodowej, Bezpieczeństwa Publcznego i Administracji Publicznej — każdemu we właściwym zakresie działania.

Art. 16.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

201.

Dekret z dnia 10 listopada 1945 r. o zmianie i ustalaniu imion i nazwisk (patrz Dz. U. R. P. Nr 56, poz 310).

202.

Dekret z dnia 16 listopada 1945 roku o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych, kar porządkowych oraz nawiązek (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 312).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U.R.P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Podwyższa się dziesięciokrotnie przewidziane w wydanych przed dniem 5 września 1939 r. przepisach prawa materialnego i formalnego grzywny, kary pieniężne, kary porządkowe i nawiązki, oznaczone stałą kwotą pieniężną, oraz górną granicę grzywien, kar pieniężnych, kar porządkowych i nawiązek, oznaczonych w określonej kwocie pieniężnej, niezależnie od tego czy do ich wymierzania powołane są władze sądowe czy władze administracyjne.

Art. 2. Podwyższa się również dziesięciokrotnie górną granicę grzywien, kar pieniężnych i kar porządkowych, od której zawisły jest: rodzaj czynu karalnego (występek lub wykroczenie), własciwość władzy administracyjnej do orzekania za takie czyny oraz uprawnienie tej władzy do nakładania grzywny (kary pieniężnej) w drodze nakazu karnego.

Art. 3. Przepis art. 1 stosuje się odpowiednio do współczynnika zamiany grzywien, kar pieniężnych lub kar porządkowych na kary pozbawienia wolności.

Art. 4. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom: Sprawiedliwości, Skarbu i Administracji Publcznej oraz innym Ministrom każdemu w jego zakresie działania.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie 10 dni od dnia ogłoszenia.

203.

Zarządzenie Prezydium Krajowej Rady Narodowej z dnia 16 listopada 1945 r. o uchyleniu stanu wojennego (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 320).

Art. 1. Na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 8 i ust. 2 ustawy z dnia 11 września 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych (Dz. U.R.P. Nr 5, poz. 22) w brzmieniu ustawy z dnia 31 grudnia 1944 r. (Dz. U.R.P. Nr 19, poz. 98) uchyla się na obszarze całego Państwa stan wojenny, wprowadzony zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 września 1939 r. (Dz. U.R.P. Nr 86, poz. 544).

Art. 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

204.

Dekret z dnia 30 listopada 1945 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 324).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U.R.P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Językiem państwowym Rzeczypospolitej Polskiej jest język polski.

W języku państwowym urzędują wszystkie rządowe i samorządowe władze i urzędy administracyjne.

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów i interesowanym ministrom.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą:

1) ustawa z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U.R.P. Nr 73, poz. 724),

2) ustawa śląska z dnia 16 lipca 1937 r. o języku państwowym władz i urzędów administracyjnych (Dz. U. Śl. Nr 14, poz. 32),

oraz wszelkie przepisy w zakresie objętym niniejszym dekretem.

205.

Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 1945 r. o sprostowaniu błędów: w przepisach wprowadzających Kodeks Wojskowego Postępowania Karnego, w dekrecie o dalszym przedłużeniu moratorium loka-

lowego dla spółdzielni, w rozporządzeniu Rady Ministrów o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe, w przepisach wprowadzających prawo małżeńskie i w dekrecie o zmianie ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U: R. P. Nr 58, poz. 339).

Wyciąg z dekretu:

Na podstawie art. 5 ust. 1 pkt. 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 września 1935 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 68, poz. 423 i z 1945 r. Nr 55, poz. 305) prostuje się następujące błędy:

1) w przepisach wprowadzających Kodeks Wojskowego Postępowania Karnego (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 36, poz. 215) w art. 10, § 1 zamiast „ustalenia" powinno być „ustania";

2) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 1945 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 228) zamiast umieszczonego po raz wtóry „§ 69. 1." powinno być „2"

206.

Przepisy zasadnicze Budowy i Eksploatacji Kolei Normalnotorowych Użytku Publicznego.

Załącznik do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 17 sierpnia 1945 r. Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr 6, poz. 30 z dnia 12 września 1945 r.

207.

Przepisy budowy i eksploatacji kolei użytku prywatnego o silniku mechanicznym.

Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr 8, poz. 37 z dnia 8 listopada 1945 r.

208.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 23 października 1945 r. Nr VI 343/2/45 o warunkach wypożyczania wagonów towarowych PKP prywatnym właścicielom wag wagonowych na terenie całej sieci PKP.

Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr 9, poz. 41 z dnia 30 listopada 1945 r.

Adres Redakcji i Administracji:
Ministerstwo Komunikacji Warszawa, Chałubińskiego 4.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

Prenumerata kwartalna wynosi zł 40.

Nr 1551 — Graf. Spółdz. Pracy „Grochów", Grochowska 194. **Cena 20 zł.**